

A graphic illustration of two hands reaching towards each other from opposite sides. The hand on the left is white, and the hand on the right is red. They are positioned as if they are about to touch or are partially overlapping.

Realising  
**EQUALITY**  
Together

2016  
annual report

# **Vision**

PWDC envisions a Penang which upholds in practice the principles of substantive equality among women and men, good governance and social justice.

# **Mission Statement**

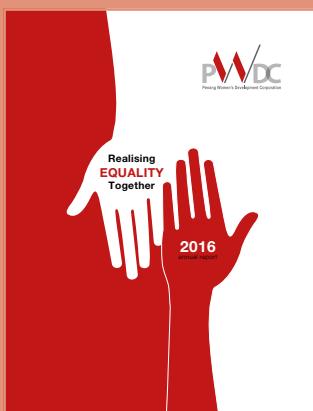
PWDC seeks to mainstream gender into key policies, programmes and practices of the public sector, and to transform the necessary structures and culture through advocacy, capacity development and strategic partnerships with different sectors of society.

# **Objectives**

- To support the capacities of state and local governments to integrate gender perspectives into policies, programmes and practices.
- To strengthen women's leadership and political participation.
- To enhance women's participation in economic life.

# Contents

- ABOUT US **02**
- ORGANISATIONAL STRUCTURE **03**
- MESSAGE FROM THE CHAIRPERSON, YB PUAN CHONG ENG **04**
- BOARD OF DIRECTORS **06**
- CAMPAIGN AND PUBLIC EVENT HIGHLIGHTS **08**
- STRATEGIC NETWORKING **13**
- GENDER RESPONSIVE AND PARTICIPATORY BUDGETING (GRPB) **16**
- WOMEN'S EMPOWERMENT AND LEADERSHIP (WEL) **24**
- WOMEN'S ECONOMIC EMPOWERMENT (WEE) **35**



## Cover Rationale

The simple graphic shows two upward and downward-facing palms meeting at a central point to support the theme of "Realising Equality Together". As a symbol of human action, the touching hands represent partnership and PWDC's work in bridging individuals of different ethnicity, religion, gender or socioeconomic backgrounds. Establishing a common ground is essential to promoting equality, and the use of mirroring hands succinctly conveys PWDC's efforts in promoting a fairer and more collaborative social, economic and political space for the active participation of women and men, girls and boys alike.

# About Us

**“ PWDC believes that Penang’s people are the key to our future and that all women and men, girls and boys must have equal opportunities, rights and freedoms to develop their full potential as citizens.”**



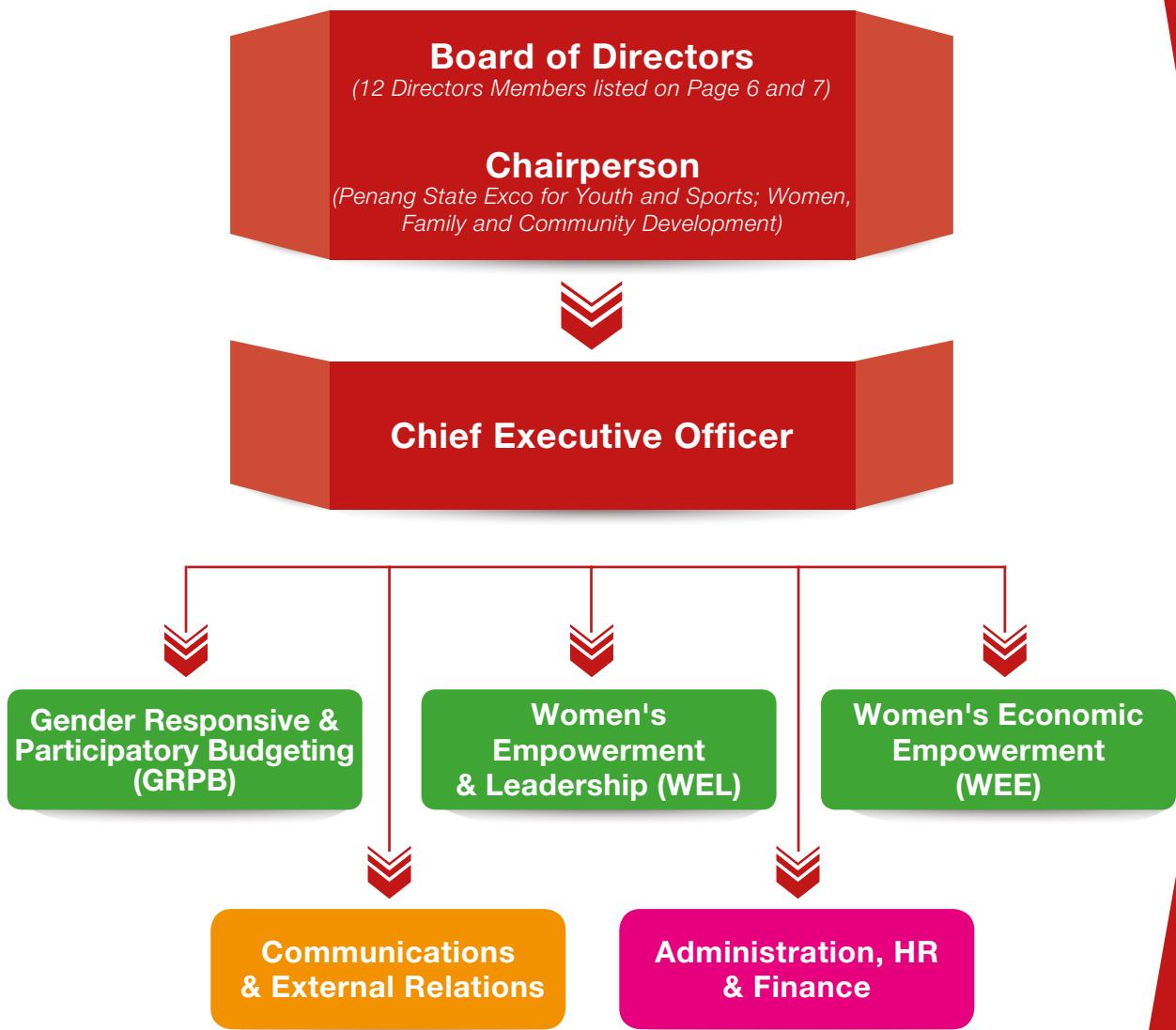
The Penang Women's Development Corporation (PWDC) works towards the transformation of Penang into an advanced and progressive society through the promotion of equality among all women and men, girls and boys, regardless of ethnicity, religion, gender or socioeconomic background. PWDC believes that Penang's people are the key to our future and that all women and men, girls and boys must have equal opportunities, rights and freedoms to develop their full potential as citizens.

Since its establishment in November 2011, PWDC has played a pivotal role working towards the mainstreaming of gender equality, social inclusion and good governance across all sectors in Penang. PWDC achieves this by working with strategic partners to plan and implement gender-responsive projects, raise public awareness on gender issues, create enabling environment for economic participation, and develop leaders in the communities. PWDC also advocates measures to bridge gender gaps between women and men in the realm of economy, social, and politics.

As Penang progresses towards its aspiration of being an advanced society, PWDC will continue to strategise and execute multi-level and multi-pronged approaches to bring about meaningful and sustainable change. PWDC envisions a future in which all women and men, girls and boys will have the equal opportunity to fully contribute to and benefit from a Penang which values and upholds the principles of democratic participation, respect for diversity and individual dignity, social inclusion, and social justice.



# Organisational Structure



# Message from the Chairperson



• YB PUAN CHONG ENG  
*Chairperson of Penang Women's Development Corporation*

“

PWDC aims to spread and advocate for betterment of Penang by strengthening social justice through people's participation in budgeting processes, bridging the community to decision makers, and ensuring everyone's voice is heard and taken into account in public policies and programmes.”

In 2016, Penang Women's Development Corporation (PWDC) which was established in 2011, moved into its fifth year of operations. PWDC, being the first organisation of its kind in the country has been through many challenges and breaking new ground since its inception.

Over the last five years, PWDC as a non-profit organisation, continuously works towards gender equality and social justice. Through distinctive programmes, PWDC aims to spread and advocate for betterment of Penang by strengthening social justice through people's participation in budgeting processes, bridging the community to the decision makers, and ensuring everyone's voice is heard and taken into account in public policies and programmes.

Gender based practices are the main focus of PWDC. The organisation promotes mainstreaming gender into public policies and programmes, ensuring gender perspectives are being taken into account. For example, the Penang local governments, namely Penang Island City Council (MBPP) and Seberang Perai Municipal Council (MPSP) are building public toilets with ratio of 1 Gent to 2 Ladies, after taking public's feedback into consideration.

The flagship programme of PWDC, Gender Responsive and Participatory Budgeting (GRPB) has created new milestone by organising Projek Kita, where local community are given the chance to propose and execute community betterment projects.

On the other hand, the Women Empowerment and Leadership Programme has successfully held Gender and Electoral Reform Conference, which has gathered women leaders from various political parties, as well as, thought leaders from in and out of country, to expound and discuss on how to increase women's substantial participation in political sphere.

I would like to express my sincere appreciation for the continuous support and contributions towards our work by the State and Federal Government departments and agencies, private sector, NGOs, and our other partners, volunteers, communities and participants, as well as,

members of the public. I am also grateful to my colleagues on the PWDC Board of Directors, PWDC Advisory Committees and PWDC management and staff for their passion and dedication in moving towards our vision.

Gearing into our 6<sup>th</sup> year of operations, PWDC has scheduled series of plans and programmes for the next five years and we remain steadfast in our march for a brighter future for all women and men, girls and boys in Penang and beyond.

YB PUAN CHONG ENG  
*Chairperson of Penang Women's Development Corporation*

## Board of Directors



- 1** YB Puan Chong Eng
- 2** YB Puan Yap Soo Huey
- 3** YB Dr. Norlela Bt Ariffin
- 4** Hajjah Aida Yusof Rawa
- 5** Ms. Mangaleswary A/P V. Kumarasamy
- 6** Ms. Chin Soo Wah



7



8



9



10



11



12

- 7** Dato' Hashimah Binti Mohamed Hashim
- 8** YB Tuan Steven Sim Chee Keong
- 9** Datin Rohana Binti Abdul Ghani
- 10** En. Ahmad Munawir Bin Abdul Aziz
- 11** Dato' Dr. Marina David
- 12** YB Puan Teo Nie Ching

## Campaign and Public Event Highlights

### International Women's Day



International Women's Day (IWD) is a state-level campaign commemorated by the Exco of Women, Family and Community Development and PWDC since 2013. The theme for IWD2016 is Pledge for Parity.



PWDC has organised, on her own and with partners for a total of twelve events stretching across March 2016. One of the programmes – “*Ini Hal Lelaki*” held on the 15<sup>th</sup> March, which involved only male public servants, was a new milestone achieved by PWDC and successfully involved men in the journey of gender parity.

Leading the nation through the obstacles of achieving gender parity is a continuous work on day-to-day basis of PWDC. We wish to contribute to the betterment of residents in Penang and beyond by moving forward in realising equality together.



## Penang Goes Orange (PGO),

November 2016



▲ Picture by Teoh Seow Sian, the top prize winner of PWDC PGO2016 Social Media Contest.

PGO is an inspiration from “Orange Day”, that is declared by United Nations to create awareness and getting people to come together to end violence against women and girls. Orange signifies optimism and a future free from violence against women and girls.

Cyber violence is no stranger to the Malaysian community. In fact, it is very close to us. It may be even happening to our friends, relatives, siblings, or even ourselves. The social circle in the virtual world is so huge. It enables us to be connected to people from all over the world but it also creates social problems.

Throughout November, PWDC has collaborated with Women’s Centre for Change (WCC) to educate younger generations and the general public in our effort to stop cyber violence. The launching ceremony was held on 25<sup>th</sup> November, KDU College Penang was venue sponsor and Chief Minister of Penang, YAB Tuan Lim Guan Eng attended as guest of honour.

Several talks were conducted by PWDC and WCC in local colleges, namely INTI International College Penang, Tunku Abdul Rahman College Penang, Han Chiang College and KDU College Penang. A well-received social media contest, that has attracted more than 100 entries, further spread the message on stopping cyber violence.

PWDC would like to express our special thanks to Ivory Properties, Klinik Careist, Sangkaya, and Xtrategize Consulting for sponsoring the PGO2016 campaign, as well as our distinguished partners in making the campaign a success.

Two videos were produced along with the campaign to enable all concerned parties to do their part and use the videos for awareness and educational purposes. They are available on the PWDC YouTube channel.



Video 1:

[https://www.youtube.com/watch?v=AiCGG\\_n-ieg](https://www.youtube.com/watch?v=AiCGG_n-ieg)



Video 2:

<https://www.youtube.com/watch?v=lQhuPrM9dIU>

# Campaign and Public Event Highlights

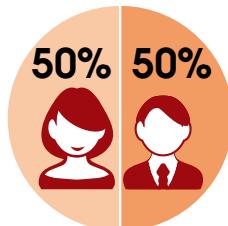
## Penang Goes Orange (PGO)



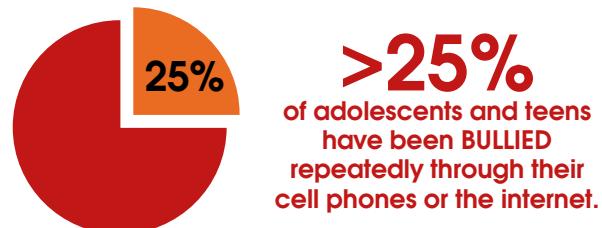
### STATISTICS FROM TELENO'R'S SAFE INTERNET SURVEY

**37%**  
of school students in Malaysia  
have either cyberbullied online,  
or have been subjected to cyberbullying

Internet usage  
by gender:

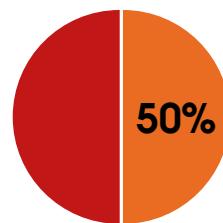


### Statistics From i-Safe Foundation



>25%  
of adolescents and teens  
have been BULLIED  
repeatedly through their  
cell phones or the internet.

More than  
**1 in 3**  
young people have  
experienced  
cyber threats online.



**Over half**  
of young people DO NOT  
tell their parents when  
cyber bullying occurs



## "Does Islam safeguard women's rights?" Conference

On 4<sup>th</sup> November, 2016, the Penang Women's Development Corporation (PWDC) held an Islamic conference at Dewan Sri Pinang, Penang. The conference was co-organised with MMK Agama Islam Pulau Pinang under the leadership of YB Dato' Haji Abdul Malik Bin Abul Kassim. In line with the conference topic, "**Does Islam safeguard women's rights?**", 120 participants were involved in talks and discussions on current challenges and issues faced by Muslim women.

The panellists at the conference included Y.A.A. Dato' Haji Abdul Walid Bin Abu Hassan, Chief Judge of Penang Syariah Judiciary Department; Encik Ahmad Munawir Bin Abdul Aziz, Board of Director, PWDC, Advocate & Solicitor, Syariah lawyer; Tuan Haji Mohamad Shahidan Bin Abdul Ghapar, Assistant Director of Family Support Division, Penang and Cik Sa'adiah Din, Advocate & Solicitor, Syariah lawyer. The session was moderated by Professor Madya Nor Hafizah Binti Selamat from Universiti Sains Malaysia.

### **Objectives:**

- Highlight current issues regarding Islamic law and its enforcement
- Provide information on women's rights from the perspective of Islamic law
- Clearly identify the rights of women and children under Islamic Family Law
- Raise challenges faced by women under the Syariah court system, such as during divorce and other legal proceedings
- Provide a summary of discussions and suggestions made during the conference as resolution for action



## Campaign and Public Event Highlights



### **“VOICES 2016: Woman I Dream” at the George Town Literary Festival (GTLF),**

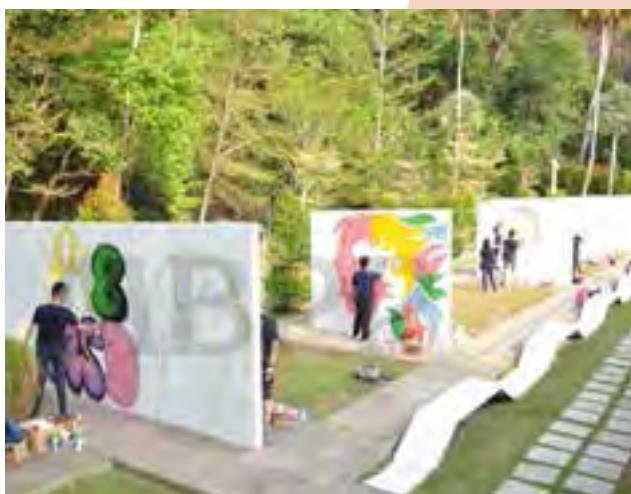
25<sup>th</sup> November 2016

The VOICES showcase took place on the 25<sup>th</sup> November 2016, with a preliminary workshop organised by PWDC on the 8<sup>th</sup> and 9<sup>th</sup> October 2016, which saw 17 women writers undergoing awareness raising sessions on gender, intersectionality and related issues to enabling them to reflect on the gendered dimensions of their lives. Out of the 17 participants, 6 writers namely Dhiyanah Hassan, Lim Wan Phing, May Chong, Michelle Yesudas and Sharmilla Ganesan were then selected to participate in the showcase – a public reading at the GTLF was delivered on the 25<sup>th</sup> November 2016. PWDC had also published a chap book on a total of 14 articles for circulation.

## Strategic Networking



- ▲ PWDC commemorated International Women's Day (IWD) 2016 together with Kwong Wah Yit Poh in conjunction with Kwong Wah Sister Camp which was held on 6<sup>th</sup> March.



In collaboration with Penang Island City Council (MBPP), PWDC encouraged younger generation to express their view on gender equality through arts by organising Graffiti Wall. It was participated by students from Han Chiang College Penang on 19<sup>th</sup> March.

## Strategic Networking



- ▲ In collaboration with Penang Youth Development Corporation (PYDC), PWDC hosted visits by 3 groups of Malaysian students studying in Soochow University Taiwan, Universitas Islam Negeri Ar-Raniry Banda Aceh Indonesia and Universiti Malaya, under the Penang Undergraduate Society on 13<sup>th</sup> July, 2<sup>nd</sup> and 18<sup>th</sup> August respectively.



PWDC took part in the Hari Terbuka Pelan Transformation Pihak Berkuasa Tempatan, organised by Penang Island City Council (MBPP) on 29<sup>th</sup> July.



PWDC's booth during Women Entrepreneur R.O.C.K Day by Women Biz Sense on 1<sup>st</sup> October.



- ▶ An Islamic Convention was organised by PWDC together with MMK Agama Islam on 4<sup>th</sup> November in Dewan Sri Pinang, Penang.



- ▶ The launching ceremony of PGO2016 was held in collaboration with KDU College Penang as the venue sponsor, on 25<sup>th</sup> November. A forum on 'Stop Cyber Violence' by Penang Island City Council (MBPP) and PWDC was held in conjunction of the PGO2016 Closing Ceremony on 9<sup>th</sup> December.



◀ VOICES Showcase, a successful collaboration of PWDC together with Georgetown Literary Festival was held on 25<sup>th</sup> November.

# Gender Responsive and Participatory Budgeting (GRPB)

## Introduction

GRPB is a “whole of government” activity that links together communities, agencies and all levels of government. It bridges the gap between service users and service providers. It also rests squarely in the context of good governance and gender equality and our search for the most effective, efficient, and socially just policies and budgeting.

GRPB helps us recognise the often significant differences in the needs of different people. This importantly includes the differences between the needs of men and women, girls and boys. In addition, there are also different groups of men and women, girls and boys. GRPB takes into holistic consideration the different situations, experiences, needs, contributions and potentials of these different groups. By doing so, it recognises the different services that are needed, and the different ways different people use and benefit from existing services. It increases our understanding of who needs supporting, where and how.

## 2016 Calendar of Events

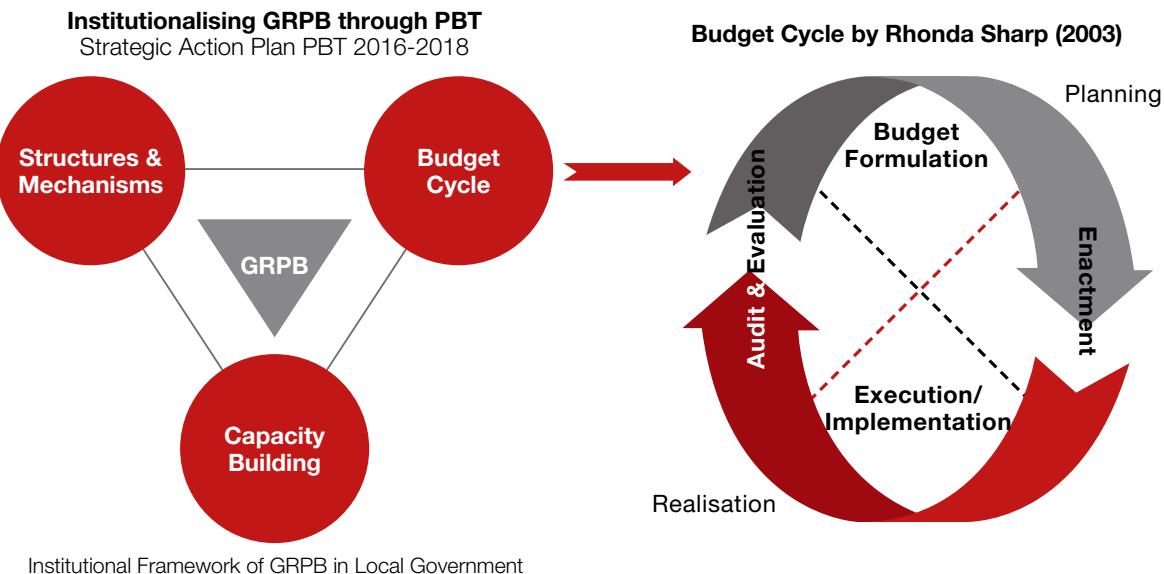
### INSTITUTIONALISING GRPB INTO LOCAL GOVERNMENTS

In accordance with the Sustainable Development Goals (SDGs) happening internationally, PWDC has led efforts of gender mainstreaming and women empowerment to the next level through the institutionalisation of GRPB into local government. As a critical service provider interacting and liaising directly with the community, the role of the local authorities is the key to the success of SDGs.

SDG is a global agenda developed by the United Nations (UN) under the 2030 Agenda for Sustainable Development themed ‘Transforming Our World’. It consists of 17 goals from three main aspects: economic, social and environmental. Focusing on the fifth goal (Gender Equality) and eleventh goal (Sustainable Cities and Communities), the two entities of Penang Island City Council (MBPP) and Seberang Perai Municipal Council (MPSP) have continually pledged to partner PWDC in working towards enabling GRPB to be institutionalised into the local governments.

The institutionalisation of GPRB to be realised through the implementation of Strategic Plan of Action (SPA) 2016-2018. The SPA consists of three key thrust areas. They are:

- Structure and mechanisms within the State and local governments;
- Budget cycle in local government (including sex-disaggregated data, gender analysis, etc); and,
- Capacity development including awareness program for local government staff and other stakeholders such as politicians and community leaders



Accordingly, in 2016 we saw a major step taken by the Penang local authorities in selecting six MPSP departments and seven MBPP departments to roll out a comprehensive GRPB pilot programme in their respective departments. All participating MBPP and MPSP departments decided to implement at least one pilot programme using GRPB approach and this process would continue till GRPB approach is successfully implemented in all departments of both local governments.

GRPB pilot projects for 2016 included:

#### **MBPP**

- Landscape Project in Paya Terubong 3 by the Department of Urban Services

#### **MPSP**

- Pulau Aman Community Contract Cleaning Program by the Municipal Services Department;
- Upgrading of Chai Leng Park Market by the Department of Licensing & Engineering;
- Upgrading of Taman Tunku, Seberang Jaya by the Department of Landscape with UNHabitat; and
- PPR Ampangan Community Contract on Safety by the Department of Valuation and Property Management.

Furthermore, a book titled “*Gender Responsive and Participatory Budgeting: Imperatives for Equitable Public Expenditure*” has been published which focuses on the hybridisation of grassroots participation in planning, implementing, and developing gender-responsive budgeting. It explores the possibilities for gender sensitive budgeting when implemented using techniques that have been popularised by participatory governance activists. A combination of the two approaches allows for a whole new way of ensuring public budgets are used equitably.

This book which serves as the latest reference for GRPB policy makers, practitioners, researchers, and civil society actors is drawn from selected papers presented at the Asian Regional Conference titled ‘Gender Responsive Budgeting Narratives: Transforming Institutions, Empowering Communities’ organised in Penang, Malaysia on 24<sup>th</sup>-25<sup>th</sup> February, 2014.

## 2016 Calendar of Events

### INSTITUTIONALISING GRPB INTO LOCAL GOVERNMENTS

#### Calendar

##### March

30<sup>th</sup> - 31<sup>st</sup> : Workshop on  
“Institutionalising GRPB into  
Local Government Budgeting  
Processes”

31<sup>st</sup> : Launch of a book titled  
“Gender Responsive and  
Participatory Budgeting:  
Imperative for Equitable Public  
Expenditure” and a video on  
“Three-year journey  
of GRPB Pilot Project”

##### April

5<sup>th</sup> : GRPB-MBPP Committee  
Meeting for coordinating officers

13<sup>th</sup> - 15<sup>th</sup> : Workshop on  
“Outcome Based Budgeting (OBB)”

18<sup>th</sup> : MPSP Gender Committee  
Meeting

##### June-December

Research and Data Analysis on the  
Availability of Sex Disaggregated  
Data at State Department/  
Agencies

##### June

9<sup>th</sup> : GRPB-MBPP Working  
Committee Meeting

19<sup>th</sup> : GRPB Steering Committee  
Meeting

##### August

25<sup>th</sup> : “Visioning Workshop - Heritage  
Management Plan”

##### September

22<sup>nd</sup> : Workshop on “Gender, Good  
Governance & GRPB”

##### November

30<sup>th</sup> : Workshop on GRPB Tools  
“Gender Budget Statement & Sex-  
Disaggregated Data”

##### December

7<sup>th</sup> & 8<sup>th</sup> : Workshop on  
“Introduction to Gender Policy in  
the Local Authorities”

##### December 2016-2017

Research and Data Analysis of  
GRPB Impact in PPR Jalan Sungai  
and PPR Ampangan



▲ YB Tuan Chow Kon Yeow launched the book on Gender Responsive & Participatory Budgeting: Imperatives For Equitable Public Expenditure in March.



▲ Capacity development sessions with the local government based on the Strategic Plan of Action in the institutionalisation of GRPB.

## TRANSFORMING COMMUNITIES

In year 2016, PWDC has introduced new methods to encourage public participation under GPRB while continuing its ongoing projects since 2015. PWDC proves that People's Participatory Project has variety of ways to promote the active involvement of men and women in decision-making, to determine the requirements and budgets of programmes or projects, as well as, ensuring public developmental resources benefit the targeted groups in the communities.

One major accomplishment of the participatory approaches that started in 2016 was a community project named "Projek Kita". Its purpose was to provide a platform for the community to prepare ideas and implement projects that would benefit them, based on funds available under the GRPB initiative. It was one of the creative ideas raised for the local government.

Community-based components demonstrated through GRPB showed how dialogue and consultative processes can help the community to focus on real issues and identify problems encountered. Focus group discussions and consultative sessions are designed to help communities identify their problems and at the same time propose solutions to tackle those challenges faced in their local communities.

## **2016 Calendar of Events**

### **TRANSFORMING COMMUNITIES**

This was a turning point which allowed individuals in focus group discussions to bring fresh perspectives to the way the community regards situations in its vicinity. The community began to understand individual needs and also become agents of change and transformation. This approach proves that dialogue and consultation with the community serves the important purpose of highlighting their needs and put priorities in the allocation of public funds to solve problems and challenges.

Projects involving public participation undertaken in the year 2016 were Taman Sri Pinang, Sungai Pinang; PPR Jalan Sungai, Sungai Pinang; PPR Ampangan, Ampang Jajar; and Machang Bubuk, Bukit Mertajam.

#### **Calendar**

##### **February**

26<sup>th</sup> : Facilitator Committee Meeting for Phase 3 (Residents' Voting Day) in the Machang Bubuk People's Participatory Project "Duit Kita, Hak Kita"

##### **March**

25<sup>th</sup> - 27<sup>th</sup> : Residents' Voting Day for the Machang Bubuk People's Participatory Project "Our Money, Our Say"

##### **April**

Meeting / Dialogue with MBPP Councillors, Residents and Traders Association for Redevelopment Project of Shop Lots in Taman Sri Pinang (Turnkey)

##### **August**

20<sup>th</sup> - 21<sup>st</sup> : Briefing on "Project Kita" in PPR Jalan Sungai & PPR Ampangan

21<sup>st</sup> : Workshop on Women's Empowerment for Community

28<sup>th</sup> : Focus Group Discussion on Redevelopment Project of Shop Lots in Taman Sri Pinang (Turnkey)

##### **November**

6<sup>th</sup> : Presentation & Evaluation Session on "Projek Kita" in PPR Jalan Sungai

13<sup>th</sup> : Presentation & Evaluation Session on "Projek Kita" in PPR Ampangan

##### **December**

13<sup>th</sup> : Cheque Presentation Session and Acceptance Agreement for "Projek Kita"



▲ One major accomplishment of the participatory approaches that started in 2016 was a community project named "Projek Kita". It provides a unique platform for the community to suggest ideas and solutions that would benefit them, subject to funds availability from the GRPB initiative.



Facilitator Committee Meeting for Phase 3 (Residents' Voting Day) in the Machang Bubuk People's Participatory Project "Our Money, Our Say" was carried out.



Meeting with women group in the community.



A Meeting / Dialogue with MBPP Councillors, Residents and Traders Association for Redevelopment Project of Shop Lots in Taman Sri Pinang (Turnkey) was concluded.

## 2016 Calendar of Events

### PROMOTING GRPB THROUGH SMART PARTNERSHIPS AND NETWORKING

Reflecting on year 2016, PWDC has shared and discussed its experiences on GRPB with partners through meetings, conferences and workshops at the local, national and international levels. This opened up opportunities for PWDC, MBPP and MPSP to form networks and partnerships for the institutionalisation of GRPB at various governmental departments and implementation in the community.

As GRPB is seen as the accelerator in achieving SDG, PWDC has been invited to make presentation at the national workshops on GRB in Laos, Cambodia, and China. It had also several meetings or events at the regional level on SDGs on invitation by Economic and Social Commission for the Asia and the Pacific (UNESCAP) and United Nations Development Programmes (UNDP).

PWDC also has made history by contributing an article entitled "Implementing the Gender Responsive and Participatory Budgeting project in Penang local government" in a United Nations' published book "A Better World". The book is the first volume out of 17 SDGs focusing fully on the fifth goal which is Gender Equality.

Amongst other partners and networks formed in 2016 at state and international levels are Suara Rakyat Malaysia (SUARAM), Penang Institute (PI), Konrad Adenauer School for Young Politicians (KASYP), Asia Pacific Forum on Women, Law and Development (APLWD), and United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women (UN Women).

### Calendar

#### January

Article titled '*Personal journey of development through the Gender Responsive and Participatory Budgeting (GRPB) Project, Penang*' in the book "*Asian Journal of Women's Studies*" published by Ewha Womans University, Korea

#### February

18<sup>th</sup> - 19<sup>th</sup> : Asia-Pacific Regional Seminar in preparation for the Commission on the Status of Women 60th session: "*Transformative financing for the achievement of the gender equality by 2030*" in Bangkok, Thailand

#### May

25<sup>th</sup> - 27<sup>th</sup> : Workshop on "Sex-Disaggregated Data for the SDG Indicators in Asia and the Pacific: What and How?" Bangkok, Thailand

#### August

15<sup>th</sup> : Visit by Konrad Adenauer School for Young Politicians (KASYP)

25<sup>th</sup> - 26<sup>th</sup> : National Workshop on Gender Responsive Budgeting, Vientiane, Laos

#### September

26<sup>th</sup> - 27<sup>th</sup> : National Workshop on Gender Responsive Budgeting, Phnom Penh, Cambodia

#### October

24<sup>th</sup> - 25<sup>th</sup> : Regional Knowledge Exchange Event: Implementing the Agenda 2030 for Sustainable Development Goals, Bangkok, Thailand



## November

Publication of article titled '*Implementing the Gender Responsive and Participatory Budgeting project in Penang local government*' in the UN published book "*A Better World: Actions and Commitments to the Sustainable Development goals*"

5<sup>th</sup> : 2016 State Legislative Assembly (DUN) Sitting for Youth, State Legislative Office, Penang

17<sup>th</sup> - 18<sup>th</sup> : *National Workshop on Gender Responsive Budgeting*, Beijing, China

30<sup>th</sup> : Visit by Asia Pacific Forum on Women, Law and Development (APLWD)

## December

4<sup>th</sup> : 2016 Democratic Heritage Tour, Georgetown, Penang

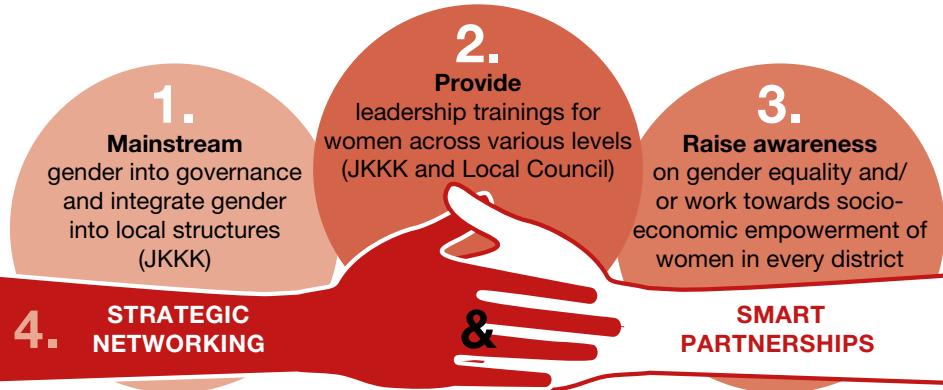
14<sup>th</sup> - 16<sup>th</sup> : Meeting on "UNDP Country Office Gender Focal Points from Asia and the Pacific", Bangkok, Thailand

# Women's Empowerment and Leadership (WEL)

## An Overview

The WEL programme aims to promote awareness of gender equality and enhance women's participation, leadership and capacity development in the political decision making and socio-economic life. In particular, WEL seeks to enhance the understanding, capacity and advocacy skills of women and key stakeholders in the areas of gender equality, women's leadership, good governance and human rights.

Four interrelated programme priorities were identified under the WEL Programme for 2016:



The first priority focuses on mainstreaming gender into key policies, programmes and practices of different sectors and to transform the necessary structures and culture through advocacy and capacity development for the creation of an enabling environment with supportive laws, policies and practices. The Village Development and Security Committee (JKKK) was identified as a strategic platform and entry point for women community leaders to rise potentially into key decision making positions in the local governments.

The second priority focuses the increasing and enhancing of the talent pool of potential gender sensitive women leaders in the local governments, particularly in JKKK and Local Council levels. It also aims to strengthen the existing women leaderships by providing them with appropriate platforms for networking and advocacy.

The third priority promotes empowerment of women through critical gender awareness raising programmes, towards the socio-economic empowerment of women in every district in Penang. All community level programmes that were organised in partnership with community or local groups included a prominent gender equality component that aims at transforming patriarchal cultures and identifying potential women leaders.

Strategic networking and smart partnerships were key strategies for WEL programme in 2016. Through continuous advocacy and allyship with key-decision makers and movers in the government and the political arena, WEL has managed to bring the necessary change in policies and structures towards creating an enabling environment for the empowerment of Penang's women.

# 2016 Calendar of Events

## MAINSTREAMING GENDER INTO GOVERNANCE

Mainstreaming Gender into Governance is a critical and yet fundamental strategy and tool for the realisation of gender equality. Through Mainstreaming Gender, PWDC seeks to integrate gender equality into the structures, policies, services, and practices of Penang's local and state governments. In the long run, we aim to transform discriminatory social institutions, laws, cultural norms, and community practices. As value added partners, PWDC often functions as a consultant to government agencies and organisations for the integration of gender perspectives as well as women's rights and good governance into policies and practices.

Through the continuous advocacy of the WEL team, several key milestones were achieved:

- State government allocated RM30,000 per Assemblyperson (ADUN) and RM10,000 for KADUN Coordinators (Pegawai Penyelaras KADUN) for women's programs in their respective areas towards the empowerment of grassroots women.
- 30% minimum quota for women's participation, as a judging criterion in the District Level JKPKK Awards towards increasing and strengthening grassroots women's capacities and leadership.
- 30% minimum quota for women's participation and leadership in the Rural Development Policy of Penang (Dasar Pembangunan Desa Pulau Pinang) was launched in 2016.

### Calendar

Gender and Electoral Reform Conference & Exco Meetings

#### January

19<sup>th</sup> : First Quarter Meeting with Exco of Women, Family and Community Development

#### February

18<sup>th</sup> : Meeting with Exco of Rural Development

#### April

5<sup>th</sup> : Second Quarter Meeting with Exco of Women, Family and Community Development

#### June

26<sup>th</sup> : Focus Group Discussion for Gender & Electoral Reform Conference

#### July

8<sup>th</sup> : Third Quarter Meeting with Exco of Women, Family and Community Development

#### August

26<sup>th</sup> & 27<sup>th</sup> : Gender & Electoral Reform Conference

#### September

8<sup>th</sup> : Meeting with Exco of Rural Development

#### October

7<sup>th</sup> : Fourth Quarter Meeting with Exco of Women, Family and Community Development

## 2016 Calendar of Events

### MAINSTREAMING GENDER INTO GOVERNANCE

#### National Conference on Gender and Electoral Reform

Women's full and meaningful participation and representation are the fundamental elements of a vibrant, effective and efficient democracy and are essential to the achievement of a sustainable development. It is imperative to actively promote women's political participation, through institutional reform and affirmative measures. PWDC believes that it is critical that we review the impact of current electoral system on women's political representation – from candidacy to election results to ensure that women are given equal opportunities in the political representation.

In 2016, the WEL programme took on the challenge of organising a National Conference on Gender & Electoral Reform, in collaboration with Penang Institute and supported by Friedrich-Ebert-Stiftung (FES International). The ground-breaking conference had successfully brought together nearly 200 participants from West and East Malaysia, comprising of Members of Parliament, State Legislative Assemblypersons, local councillors, political party members, civil service employees, civil society activists and scholars.

The National Conference was organised to take stocks on the convergence of gender, politics and issues of electoral system reform, to explore good practices and recommendations for political, institutional and cultural reform, and to identify strategies towards strengthening women's representation and meaningful participation in the Malaysian politics.

After an intense two days presentations, discussions and debates, it was clear that the advancement of women's representation and our journey towards a robust and healthy democracy involves multi-layered strategies with multi-sectoral supports working in solidarity. The enabling environment needed for women to be elected and precipitated is by cultural, political and systemic change. A set of Conference Recommendations was produced as a product of the discussions, indicating a collective call of actions for the change we needed and as a commitment to increase women's substantive representation in the political decision making. The Conference recommendations are:

- Each participant to take concrete steps to organise trainings/dialogues/workshops in her/his political party, constituency, and/or organisation to advocate for an increase in women's participation in all levels of decision-making, and on the need for electoral gender quotas and electoral system change.
- Each participant from her/his respective political party to advocate and to appoint a minimum of 30% women in all JKPP and the local authorities working towards fielding a minimum of 30% women candidates at State and Parliamentary elections.
- Each participant belonging to a political party is to recruit more women members into her/his party, and men and women who can advocate and lobby on behalf of women and their concerns towards increasing the talent pool of women candidates.
- That the Federal government and State government provide public financing for political parties for elections which will level the playing field for all candidates.
- That special funds to be set up to support women candidates.
- That a multi-sectoral Steering Committee to be set up to pursue the above Recommendations.



▲ Through our annual "Women in Local Governance Leadership" training, six of our alumni have been appointed as our Local Councillors for the local government (MBPP & MPSP). PWDC played a significant role in enabling and strengthening women's leadership pipeline into the local government.

## WOMEN'S LEADERSHIP TRAININGS

The role of women in decision-making and leadership positions has been intensely debated globally, nationally and locally. To increase the capacities of potential and current women leaderships in Penang, PWDC organised a series of women's leadership trainings at three different levels: Local Government, JKKK and Grassroots Community.

According to the UN Women, there is evidence that women's representation in the local governments can make a difference. Research on panchayats (local councils) in India discovered that the number of drinking water projects in areas with women-led councils was 62 per cent higher than in those with men-led councils. In Norway, a direct causal relationship between the presence of women in municipal councils and childcare coverage was established.

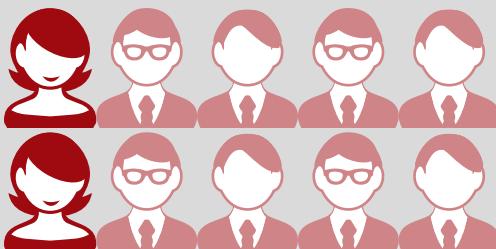
The participation and representation of women in any local government has been poorly documented globally, but in Penang, we are looking to change that trend and to make a meaningful impact of increasing the substantive representation of women in the local government leadership. To recognise the importance of women's involvement in decision-making at this tier of government, PWDC organised the annual "Women in Local Governance Leadership" training which complements various advocacy strategies and steps that PWDC has undertaken. Through this training, six of our alumni have been appointed as our Local Councillors for the local government (MBPP & MPSP). PWDC, in particular, the WEL Programme, has played a significant role in enabling and strengthening women's leadership pipeline into the local government. For 2016, existing women Local Councillors were engaged for consultation to formulate meaningful and interesting content for potential participants. Softskills components were incorporated, including "Building Executive Presence".

## 2016 Calendar of Events

### WOMEN'S LEADERSHIP TRAININGS

Although JKKK is an important grassroots organization that connects the State with the community, women are grossly underrepresented in the committees. It is important that women are represented in these committees to ensure that women's needs are taken into account and women's rights are upheld.

#### ACCORDING TO DATA FROM 1<sup>st</sup> QUARTER of 2016



**20.7%** (844 person)  
are WOMEN REPRESENTATIVE  
from a total of 4096 members of  
Penang's JKKK

Women only hold a fraction of the leadership positions

#### The President position

3% in Northeast Region (DTL),  
2% in Southwest Region (DBD),  
2% in Northern Seberang Perai (SPU),  
3% in Central Seberang Perai (SPT) and  
0% in Southern Seberang Perai (SPS)

#### The Secretary position

7% in Northeast Region(DTL),  
5% in Southwest Region (DBD),  
7% in Northern Seberang Perai (SPU),  
6% in Central Seberang Perai (SPT) and  
9% in Southern Seberang Perai (SPS)



To nourish women's leadership within the grassroots communities and to create a pool of gender-sensitised women leadership serving in JKKK, PWDC organised a one day training for grassroots community women. PWDC identified and reached out to women leaders from five different communities: Kampung Chenaam, PPR (low-cost flat) Ampangan, Machang Bubuk, PPR Jalan Sungai and Pulau Betong. These women were selected due to their commitments and contributions to activities and local programmes in the communities. The Community Women's Capacity Development program is part of an ongoing series of women's leadership trainings which not only increase the women's descriptive representation but also women's substantive representation at multiple levels.

#### Calendar

##### August

21<sup>st</sup> : Community Women's Capacity Development program

24<sup>th</sup> & 25<sup>th</sup> : Women's Leadership in JKKK and Community Workshop

##### October

21<sup>st</sup> & 23<sup>rd</sup> : Women in Local Governance Leadership Workshop



▲ The Community Women's Capacity Development programme aims to enhance women's descriptive and substantive representation at multiple levels.



▲ PWDC reaching out to women leaders from Kampung Chenaam, PPR Ampangan, Machang Bubuk, PPR Jalan Sungai and Pulau Betong by organising Women's Leadership in JKKA and Community Workshops.



◀  
Women in the Local Governance Leadership workshop in 2016 marked the fourth year that PWDC has organised this programme successfully yearly.

## 2016 Calendar of Events

### AWARENESS RAISING AND COMMUNITY EMPOWERMENT ON GENDER EQUALITY

In line with our vision of a state that upholds the principles of substantive equality, good governance and social justice, it is critical that we reach out and raise awareness of gender equality within Penang communities. We identified several key groups and platforms including Grassroots Women, Youth, Men and the Arts.

### **Briged Wanita Pulau Pinang and Grassroots Women's Empowerment**

When people from all walks of life, regardless of gender, come together to support each other and contribute to the community, we build a safer, healthier and more nurturing society. Grassroots leaders often work hard in bringing community closer together to achieve common goals that help support the community they live in. Women are often seen being involved in their communities' activities, whether formally or informally, but their contributions are often overlooked and under-recognised. These grassroots women have first-hand experience of working closely and help problem solving in their community efficiently. Since grassroots women are grounded in the local socioeconomic realities, they are the "Everyday Life Experts" and are the best people to creating resilient, healthy and nurturing communities. Investing in grassroots women is the key to fostering sustainable development. PWDC actively facilitates grassroots empowerment by fostering, supporting and building the capacities of our women leaderships through our various organisation activities.

Briged Wanita Pulau Pinang (BWPP) or the Penang Women's Brigade, was launched in 2013, as a voluntary body under the auspices of the Penang State Government. The primary task was to register women within the local community for State Government aid programmes, namely, financial aid for single mothers and homemakers below the age of 60 (under the State's Ibu Tunggal and Ibu Emas welfare programmes), microcredit financing for small businesses under the Projek Titian Saksama Rakyat managed by the Penang Development Corporation (PDC), and Mammo Penang (free mammogram screenings for women over the age of 35 who are voters in Penang). Since then, BWPP has come under the purview of the local Community Development and Security Committees (Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Komuniti or JKKK), namely the JKKK section on women's development. PWDC functions as the Secretariat

### Calendar

#### February

16<sup>th</sup> : Gender Equality Talk @ KITA HR Conference

21<sup>st</sup> : Fiesta TAMPIL SPU

#### March

5<sup>th</sup> : YouthSpeak Forum

6<sup>th</sup> : Kwong Wah Sister Camp

7<sup>th</sup> : Women's Issues and Gender Workshop @ PDC

13<sup>th</sup> : Women's Awareness Forum for Permatang Pauh and Seberang Jaya

15<sup>th</sup> : "Ini Hal Lelaki" Workshop for male staff of MBPP

19<sup>th</sup> : International Women's Day themed Graffiti Wall at Youth Park

21<sup>st</sup> : Gender Savvy (Tamil) in ILP, Nibong Tebal

26<sup>th</sup> : Tampil 2.0 Jelutong

29<sup>th</sup> : "Gender Equality & Local Council: What's the Link?" Talk at MPSP

#### May

29<sup>th</sup> : Tampil 2.0 Women's Carnival @ Bayan Baru



PWDC Staff, Ms Karen Lai and Ms Ramlah with Local MBPP Councillors, Ms Gan Ay Ling and Ms Kala as well as the Briged Wanita Groups from around Parlimen Bayan Baru at Tampil Bayan Baru Programme



of the state level BWPP Working Committee, and monitors development of the numerous BWPP teams throughout the state. In this regard, we have organised and worked closely with other state government agencies to support the implementation of various programmes and activities to develop capacity of BWPP members.

In 2016, through our Women's Brigade Tampil 2.0 Programme as well as our Community Leader's Empowerment Programme, we aimed to provide our "Everyday Life Experts" with the opportunity to engage, contribute and empower their communities. These women grassroots leaders will be able to actively engage and contribute to their communities while we strengthen the women's leadership in the state towards fostering a sustainable development and "Better Penang for All". The "Tampil : Program Pemberdayaan Wanita Setempat" and the Community Leader's Empowerment Programmes aimed at encouraging women at the local grassroots community level to step forward (which is what "Tampil" means in Bahasa Malaysia) and to take the first step towards leadership by improving their own learning and understanding of their situations in the society today including the various forms of support available to them from the state government and other agencies.

## Calendar

### July

30<sup>th</sup> : Tampil 2.0 Tanjong

### August

13<sup>th</sup> – 19<sup>th</sup> : Slumb-a-Chamber Exhibition at Northern Hemisphere for George Town Festival 2016

14<sup>th</sup> : Fiesta Tampil SPS

27<sup>th</sup> : Tampil 2.0 Batu Kawan

### September

3<sup>rd</sup> : Tampil 2.0 Bukit Bendera

10<sup>th</sup> : Fiesta Tampil Nibong Tebal

### October

8<sup>th</sup> & 9<sup>th</sup> : VOICES Women Writers Workshop

### November

5<sup>th</sup> : "Let's Make A Difference: Cyber Bullying & Online Harassment" Seminar

6<sup>th</sup> : Tampil 2.0 Bukit Mertajam

25<sup>th</sup> : VOICES Showcase at Georgetown Literary Festival (GLTF) 2016

## 2016 Calendar of Events

### AWARENESS RAISING AND COMMUNITY EMPOWERMENT ON GENDER EQUALITY



#### Youth

Young people are not only the important stakeholders of the future but also “Leaders of Today”. In recognising the critical role that young people play in achieving gender equality, PWDC works strategically with these young people and youth organisations towards developing those who are gender-sensitive and pro-active to participate and challenge current status-quo and to contribute in the advancement of gender equality and human rights.

In conjunction with PWDC’s International Women’s Day (IWD) Celebrations in 2016, we collaborated with AIESEC in Penang with support from Penang Youth Development Corporation (PYDC) to organise YouthSpeak Forum 2016. YouthSpeak Penang is part of the YouthSpeak global youth movement, in collaboration with the United Nations (UN) to turn youth opinions into youth actions. The Forum focused on two very important Sustainable Development Goals (SDG) which are Education and Gender Equality. The theme of the forum is “Developing Leaders of Tomorrow - Road to Sustainable Development Goals”. Through a series of inspiring talks, interactive workshops and a project design session, participants identified key issues impacting young people in Penang and proposed solutions to overcome such issues.

The YouthSpeak Forum in March 2016 identified “Cyber Bullying & Online Harassment” as a key issue impacting young people in Penang and Malaysia. As an outcome of the forum, a team was set up to run a project on this topic and the “Let’s Make a Difference” Campaign (which consists of an online petition campaign and a one-day seminar which was held on 5<sup>th</sup> of November 2016) was born.

PWDC also developed a unique gender awareness module called Gender Savvy (conducted in Tamil language) targeted at young women using materials and examples from Indian movies as part of our IWD Celebrations in March 2016. Gender & Women's Rights trainings in Tamil language are very limited. At PWDC, we strive to provide access to resources and knowledge regarding gender equality to as many different communities and groups as possible.

In collaboration with MBPP's Jabatan Khidmat Kemasyarakatan and in conjunction with IWD2016, a ground-breaking programme was created specifically for men to discuss and deconstruct toxic masculinity, in an effort to highlight the damaging effects of traditional stereotypes towards men and women. This programme was called "Ini Hal Lelaki" and was successfully organised for almost 60 male staff, with assistance of trained male facilitators. The session also explores the relationships that men have with women in their personal space, in the work space and public spaces. This effort is a big step moving meaningfully to include men in the quest to achieve Gender Equality.

## **Arts**

Art is a very important and critical agent to change for. It has an undisputed contemporary social activism with its vibrant history of promoting important messages on social change and to raise public awareness on current issues. PWDC is constantly seeking new and innovative ways to bring gender mainstreaming awareness into the consciousness of society. In pursuing creativity, PWDC has actively engaged in using arts to spread messages on gender equality, inclusivity and social justice.

On the 25<sup>th</sup> November 2016, more than a hundred-people gathered at Black Kettle Café for the VOICES 2016 Showcase in conjunction with the George Town Literary Festival 2016. VOICES 2016 was a unique writing programme for women writers that brought together the elements of writing, gender analysis and intersectionality. This year's featured writers were Dhiyanah Hassan, May Chong, Michelle Yesudas, Sharmilla Ganesan and Wan Phing. VOICES 2016 consisted of two parts: a unique 2-days gender awareness and a writing workshop which was held on the 8<sup>th</sup> and 9<sup>th</sup> October 2016. The Showcase proper was on 25<sup>th</sup> November 2016, where these five women writers shared their journeys through the brave telling of their own stories. At the workshop, PWDC with Bernice Chauly (GTLF Festival Director) got the writers to dig deep and access their personal voices. The workshop proved to be both challenging and eye-opening for the participants. Discussions around gender, intersectionality and privilege had given the writers different lenses to use to create art and literature. As an organisation that works to mainstream gender equality, PWDC recognises the critical role, literature plays in shaping our cultures and realities. At PWDC, we believe in the power of stories to empower, to humanise and ultimately, to make changes.

## 2016 Calendar of Events

### AWARENESS RAISING AND COMMUNITY EMPOWERMENT ON GENDER EQUALITY

#### Arts

PWDC was also part of the Northern Hemisphere Exhibition in the Georgetown Festival 2016. Slumb-a-Chamber, an interactive dome installation was organised in collaboration with Lightforge and curated by Dhiyanah Hassan. In this installation, the dome turned into a woman's bedroom to explore how private issues of a woman's life are often turned into a matter for public scrutiny. A series of visual arts were displayed and then projected onto the inner wall of the Northern Hemisphere dome. Each series, including the spoken-word performance, addresses an element of the character's public and private life. The dome itself was transformed with a bed in the center and a clothes rack, where information about the artwork was presented on painted clothes. The exhibition featured works of talented young women artists (ERYN, Kim Khaira, Shieko Reto & Dhiyanah Hassan) as well as Canadian spoken word artist, Skid More. The themes were

- Personal space: extension of the static bedroom image, documenting activities of a woman in her private space
- Gender Based Prejudice in public space: a series of visuals representing a woman's experiences in public space which often constitutes harassment
- Gender Based Prejudice at work: a series of GIFs addressing issue of gender-based expectations of a woman in the workplace
- Pressure into Motherhood: a sequence of images and words highlighting the pressure of a woman to 'settle down' and have a family.



▲ VOICES 2016, a collaborative project by PWDC and Georgetown Literary Festival 2016 is a one-of-a-kind women's writing program that seeks to amplify the voices of aspiring and emerging women writers from all over the country.



◀  
As part of the Northern Hemisphere Exhibition for Georgetown Festival 2016, an Interactive Art Installation Project : Slumb-a-Chamber was carried out.

# Women's Economic Empowerment (WEE)

## An Overview

Formerly known as the Women's Empowerment Support (WES), the Women's Economic Empowerment (WEE) Programme was formed in end 2016, with the aim to provide inclusive support to women in economics. WEE aims to enable women's meaningful participation in workforce and economic activities.

WEE will also be coordinating the implementation of Action Plan to the Penang Childcare Policy adopted by the Penang State Government in 2013. In it, the provision of access to quality, safe and affordable childcare in order to ensure well-being of every child and the encouragement of a healthy balance between work and family life for working parents, form the core thrusts of the Penang Childcare Policy and Action Plan. The aim is towards achieving holistic and sustainable socio-economic development in the State of Penang.

## 2016 Calendar of Events



In advocating for accessible, affordable and quality childcare, PWDC continued to refer to the Penang Childcare Policy and Action Plan as the framework for our activities in 2016. PWDC is managing the Taska D'Komtar, Pusat Jagaan Kanak-Kanak (PJKK) Daerah Timur Laut (DTL) and Seberang Perai Tengah (SPT). PJKK DTL has been upgraded with own toilets during the first half of the year, fully sponsored by MBPP, as part of the effort of ensuring safety of our children.

## 2016 Calendar of Events



### PWDC LEARNS FROM SINGAPORE ON WOMEN ECONOMIC SUPPORT POLICY AND PROGRAMMES

A working visit to Singapore was conducted in December. The visit was to understand Singapore's policy and programmes that support women to stay in the workforce or to return to the workforce. The focus was mainly on programmes that involve infant, childcare and kindergarten.

The delegates visited and had dialogue sessions with two Singapore Government Departments, namely Early Childhood Development Authority (ECDA) and National Population and Talent Division (NPTD), as well as, two child care centres; My First Skool and Sparkle Tots and the National Trade Union Congress (NTUC).

The representatives of Singapore Government Departments shared the Singapore structure and system that are in place for childcare and family support. Both parties exchanged views and had a meaningful learning experience with regards to childcare and family-centric policies being adopted.



▲ The delegation led by YB Puan Chong Eng, joined by Members of Parliament YB Puan Teo Nie Ching, YB Puan Kasthuriraani Patto; Penang State Assemblypersons YB Puan Lim Siew Khim, YB Dr Norfela Ariffin; Datuk Marina Lalitha Devi, Datin Rohana Abdul Ghani, both PWDC Directors; Ms Ong Bee Leng, PWDC Chief Executive Officer, and Ms Susan Chong, PWDC WEE Programme Manager.



## Rasional Reka Bentuk

Grafik menunjukkan dua tapak tangan dari atas dan bawah menuju ke tengah bersamaan dengan tema “Bersama-sama Merealisasikan Kesaksamaan”. Tangan yang bersentuhan menunjukkan kerjasama yang baik antara PWDC dengan pelbagai pihak dalam usaha menghubungkan individu dari kumpulan etnik, agama, gender dan latar belakang sosioekonomi yang berbeza serta mewujudkan persefahaman yang penting dalam menggalakkan kesaksamaan. Penggunaan imej cermin tapak tangan meringkaskan usaha PWDC dalam mempromosikan rangkaian sosial, ekonomi dan politik yang lebih adil dan berkolaboratif, demi penyertaan aktif wanita.

## Visi

PWDC mengagaskan sebuah Pulau Pinang yang memegang kepada amalan kesaksamaan substantif antara wanita dan lelaki, tadbir urus yang baik dan keadilan sosial.

## Misi

PWDC berusaha untuk mengarusperdanakan gender ke dalam polisi utama, program dan amalan sektor awam, dan untuk mengubah struktur dan budaya melalui advokasi, pembangunan kapasiti dan perkongsian strategik dengan pelbagai sektor masyarakat.

## Objektif

- Memberi sokongan kepada kapasiti kerajaan negeri dan tempatan dalam usaha mengintegrasikan perspektif gender dalam polisi, program dan amalan.
- Memantapkan kepimpinan dan peranan wanita serta meningkatkan penyertaan wanita dalam politik.
- Meningkatkan penyertaan wanita dalam sosio-ekonomi.

## Kandungan

MENGENAI KAMI **38**

STRUKTUR ORGANISASI **39**

SEPATAH KATA DARIPADA PENGERUSI, YB PUAN CHONG ENG **40**

LEMBAGA PENGARAH **42**

RANGKUMAN MENARIK KEMPEN DAN ACARA AWAM **44**

PERANGKAIAN STRATEGIK **49**

GENDER RESPONSIVE AND PARTICIPATORY BUDGETING (GRPB) **52**

PEMERKASAAN DAN KEPIMPINAN WANITA (WEL) **60**

PEMERKASAAN EKONOMI WANITA (WEE) **71**

## Mengenai Kami

**“**PWDC percaya bahawa rakyat Pulau Pinang adalah kunci kepada kejayaan masa depan dan kemakmurannya, dan bahawa semua wanita dan lelaki harus diberi peluang, hak dan kebebasan untuk memajukan potensi penuh mereka sebagai rakyat. **”**



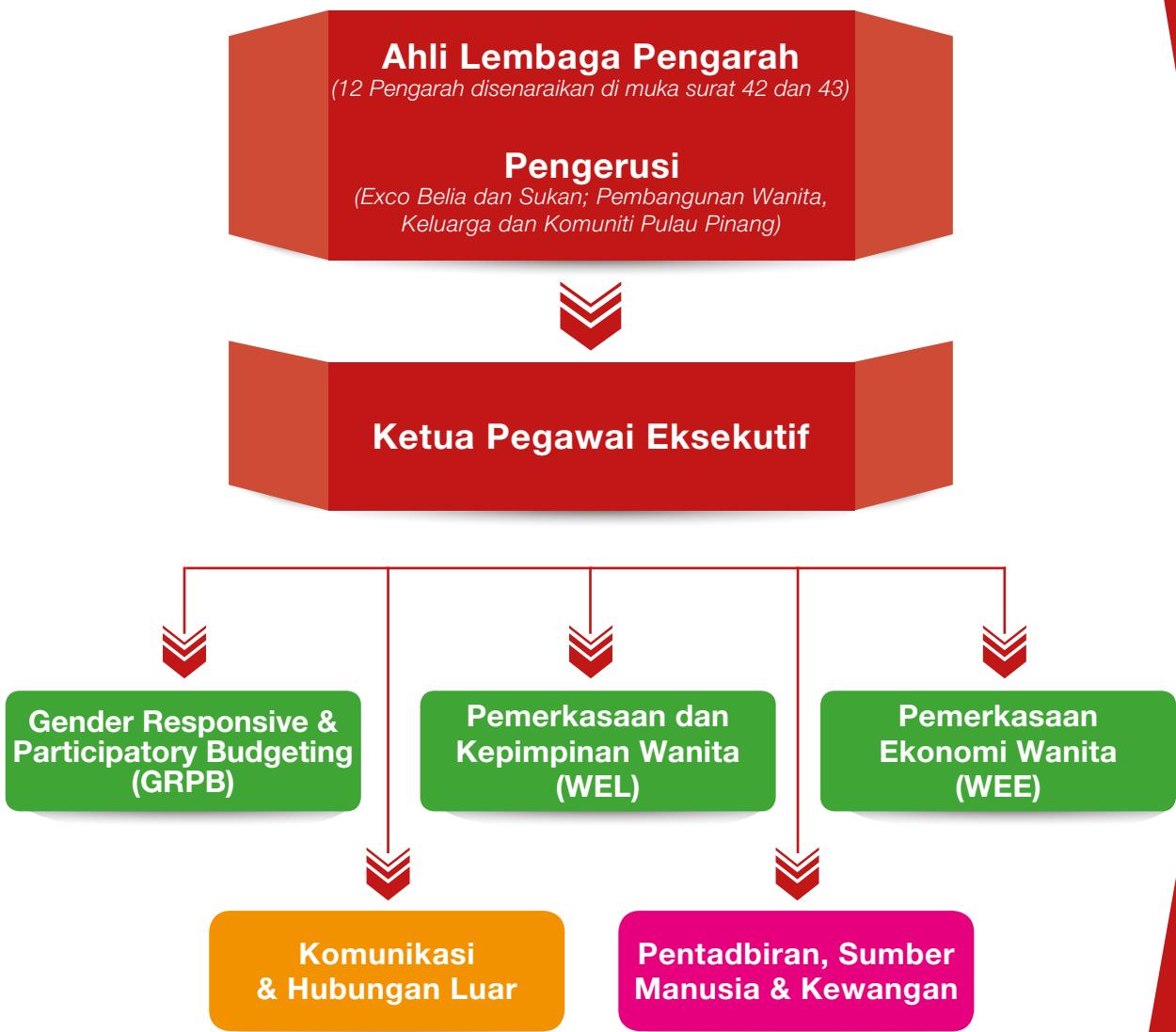
Perbadanan Pembangunan Wanita Pulau Pinang (PWDC) berusaha ke arah mentransformasi Pulau Pinang menjadi satu masyarakat maju dan progresif melalui mempromosi kesaksamaan dalam kalangan wanita dan lelaki, kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan tanpa mengira etnik, agama, gender atau latarbelakang sosio-ekonomi. PWDC percaya bahawa rakyat Pulau Pinang adalah kunci kepada kejayaan masa depan dan kemakmurannya, dan bahawa semua wanita dan lelaki harus diberi peluang, hak dan kebebasan untuk memajukan potensi penuh mereka sebagai rakyat.

Sejak penubuhannya pada November 2011, PWDC telah memainkan peranan penting sebagai agensi Kerajaan Negeri yang utama dalam menggerakkan pengarusperdanaan kesaksamaan gender, keterangkuman sosial dan tadbir urus baik dalam semua sektor di Pulau Pinang. PWDC mencapai matlamatnya menerusi kerjasama dengan rakan kongsi bagi merancang dan melaksanakan projek responsif gender, mempertingkatkan kesedaran awam tentang isu-isu gender serta membina pemimpin dalam komuniti. PWDC juga mengadvokasi pelaksanaan langkah-langkah untuk merapatkan jurang gender antara lelaki dan wanita dalam sektor ekonomi, awam, sosial dan politik.

Tatkala Pulau Pinang pesat membangun menuju kepada pencapaian aspirasinya sebagai masyarakat maju, PWDC akan terus mengolah strategi dan melaksanakan pelbagai pendekatan berampang mata dan pelbagai penjuru agar Pulau Pinang mengecapi perubahan yang bermakna lagi kekal. PWDC membayangkan masa depan di mana kesemua wanita dan lelaki, kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan akan mempunyai peluang yang saksama untuk menyumbang kepada dan meraih manfaat daripada sebuah Pulau Pinang yang menghargai dan mendokong prinsip-prinsip demokrasi partisipatif, hormat akan kepelbagaian dan maruah diri individu serta yang mengagungkan keterangkuman dan keadilan sosial.



# Struktur Organisasi



## Sepatah Kata daripada Pengerusi



• YB PUAN CHONG ENG  
*Pengerusi Perbadanan Pembangunan Wanita Pulau Pinang*

“ PWDC berharap agar dapat membina Pulau Pinang yang lebih baik dengan memperkasakan keadilan sosial melalui partisipasi orang ramai dalam proses merangka belanjawan, menyuarakan hasrat komuniti serta memastikan suara hati setiap orang didengar dan dipertimbangkan.”

Pada tahun 2016, Perbadanan Pembangunan Wanita Pulau Pinang (PWDC), yang ditubuhkan pada tahun 2011, telah melangkah kaki masuk ke tahun kelima beroperasi. Sebuah organisasi yang pertama seumpamanya di dalam sejarah negara kita, PWDC telah mengharungi pelbagai cabaran dan mendapat pencapaian baru semenjak hari pertama lagi.

PWDC merupakan sebuah organisasi yang sentiasa berusaha untuk memperjuangkan kesaksamaan gender dan keadilan sosial. Melalui program yang diadakan, PWDC berharap agar dapat membina Pulau Pinang yang lebih baik dengan memperkasakan keadilan sosial melalui partisipasi orang ramai dalam proses merangka belanjawan, menyuarakan hasrat komuniti serta memastikan suara hati setiap orang didengar dan dipertimbangkan.

Amalan berdasarkan gender merupakan fokus utama PWDC. Organisasi kami sentiasa mempromosikan pengarusperdanaan gender ke dalam dasar dan program yang dijalankan serta memastikan perspektif gender dititikberatkan. Misalnya, Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP) mengambil nisbah 1 Lelaki: 2 Perempuan semasa membina tandas awam, selepas mengambil maklum balas orang awam dalam pertimbangan.

Gender Responsive and Participatory Budgeting Programme (GRPB) yang merupakan rancangan perdana PWDC telah mencipta rekod baharu dengan menganjurkan Projek Kita di mana komuniti tempatan berpeluang untuk mengemukakan cadangan semasa melaksanakan projek-projek demi kebaikan masyarakat.

Selain itu, Program Pemerksaan dan Kepimpinan Wanita (WEL) berjaya melangsungkan Persidangan Gender dan Penambahbaikan Proses Pilihan Raya. Persidangan ini bertujuan untuk mengajak pemimpin-pemimpin wanita dari pelbagai parti politik, sama ada dari dalam atau dari luar negara, untuk berbincang langkah-langkah untuk mempertingkatkan partisipasi wanita dalam bidang politik.

Saya ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan setinggi penghargaan kepada semua agensi Kerajaan Negeri dan Persekutuan, sektor swasta, NGO,

dan rakan kerjasama lain kami serta para sukarelawan, komuniti-komuniti yang disasarkan dan peserta serta orang awam kerana memberi sokongan dan sumbangan yang berterusan terhadap kerja kami oleh program kami. Saya juga amat berterima kasih kepada rakan seperjuangan saya dari Lembaga Pengarah PWDC, Jawatankuasa Penasihat PWDC, serta pengurusan dan kakitangan PWDC yang sentiasa berdedikasi dalam menggerakkan visi kami ke hadapan.

Melangkah ke tahun ke-enam beroperasi, PWDC telah merancang pelbagai program untuk lima tahun yang akan datang. Kami tetap teguh dalam perarakan kami ke arah masa hadapan Pulau Pinang yang lebih cerah.

#### YB PUAN CHONG ENG

Pengerusi Perbadanan Pembangunan Wanita Pulau Pinang

# Lembaga Pengarah



- 1** YB Puan Chong Eng
- 2** YB Puan Yap Soo Huey
- 3** YB Dr. Norlela Bt Ariffin
- 4** Hajjah Aida Yusof Rawa
- 5** Ms. Mangaleswary A/P V. Kumarasamy
- 6** Ms. Chin Soo Wah



7



8



9



10



11



12

- 7** Dato' Hashimah Binti Mohamed Hashim  
**8** YB Tuan Steven Sim Chee Keong  
**9** Datin Rohana Binti Abdul Ghani  
**10** En. Ahmad Munawir Bin Abdul Aziz  
**11** Dato' Dr. Marina David  
**12** YB Puan Teo Nie Ching

# Rangkuman Menarik Kempen dan Acara Awam

## Hari Wanita Sedunia



Hari Wanita Sedunia merupakan kempen peringkat negeri yang disambut oleh Jawatankuasa MMK Pembangunan Wanita, Keluarga dan Komuniti Negeri Pulau Pinang dengan kerjasama Perbadanan Pembangunan Wanita Pulau Pinang (PWDC) sejak 2013. Tema Hari Wanita Sedunia tahun ini ialah “Pledge for Parity”, iaitu “Bersama Jaminkan Kesaksamaan”.

Ekoran ini, sebanyak 12 buah program Hari Wanita Sedunia telahpun dirancang sepanjang bulan Mac. Forum “Ini Hal Lelaki” yang diadakan pada 15 Mac 2016 yang hanya mensasarkan kakitangan kerajaan lelaki, merupakan suatu pencapaian baharu PWDC dengan melibatkan lelaki dalam usaha untuk mencapai kesaksamaan gender.

Memimpin negara dalam pencapaian kesaksamaan gender adalah satu usaha PWDC yang berterusan. Kami ingin menyumbangkan sepenuh tenaga dalam merealisasikan kesaksamaan gender demi kebaikan penduduk di Pulau Pinang.



## Kempen Penang Goes Orange (PGO),

November 2016



▲ Gambar oleh Teoh Seow Sian, pemenang utama dalam pertandingan Media Sosial PWDC PGO2016.

PGO merupakan satu inspirasi daripada "Orange Day" yang ditetapkan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu untuk meningkatkan kesedaran demi membasmi kegarasan berdasarkan gender. Warna oren melambangkan keyakinan dan masa depan yang bebas daripada kegarasan terhadap wanita dan gadis.

Kegarasan siber bukanlah perkara yang asing dalam komuniti Malaysia hari ini. Sebaliknya, ia berkait rapat dengan kita. Kegarasan Siber mungkin akan berlaku dalam kalangan rakan kita, saudara-mara, adik-beradik tetapi juga diri sendiri. Dunia maya ini begitu besar sehingga membolehkan kita berhubung dengan semua orang dari setiap pelosok dunia dan pada masa yang sama ia juga menimbulkan masalah sosial.

Sepanjang bulan November, PWDC telah bekerjasama dengan Pusat Kesedaran Wanita (WCC) untuk mendidik anak generasi muda dan orang ramai serta menamatkan kegarasan siber. Majlis perasmian PGO2016 telah berlangsung pada 25 November dengan Kolej KDU Pulau Pinang sebagai penaja tapak perasmian, dan Ketua Menteri Pulau Pinang YAB Tuan Lim Guan Eng sebagai tetamu kehormat.

Pelbagai ceramah telah diadakan oleh PWDC dan WCC di kolej tempatan seperti INTI International College Penang, Kolej Tunku Abdul Rahman Pulau Pinang, Kolej Han Chiang dan Kolej KDU Pulau Pinang. Suatu Pertandingan Media Sosial juga diadakan dan mendapat sambutan yang hangat sekali.

PWDC ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ivory Properties, Klinik Careist, Sangkaya, dan Xtrategize Consulting atas sumbangan yang diberi serta kerjasama untuk menjayakan kempen ini.

Dua buah klip video telah dihasilkan untuk menyebarkan mesej dalam jangka masa panjang. Klip video berkenaan dapat diperoleh melalui PWDC YouTube channel.



Video 1:

[https://www.youtube.com/watch?v=AiCGG\\_n-ieg](https://www.youtube.com/watch?v=AiCGG_n-ieg)



Video 2:

<https://www.youtube.com/watch?v=lQhuPrM9dIU>

# Rangkuman Menarik Kempen dan Acara Awam

## Kempen Penang Goes Orange (PGO)

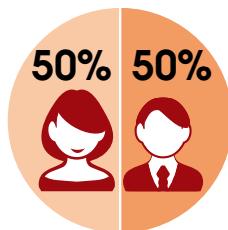


### Statistik dari Kaji Selidik Keselamatan Internet oleh Telenor

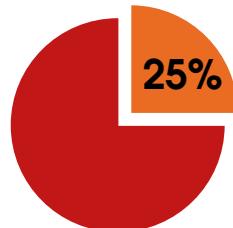
**37%**

murid sekolah di Malaysia pernah menghadapi, atau pernah jadi subjek pembulian siber

Penggunaan internet mengikut gender:

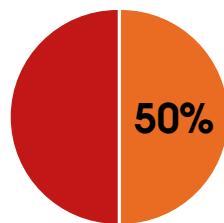


### Statistik dari i-SAFE Foundation



>25%  
daripada remaja telah dibuli berulang kali melalui telefon bimbit atau Internet

Lebih daripada  
**1 in 3**  
orang muda telah  
mengalami ancaman  
siber dalam talian.



**Lebih separuh**  
daripada golongan muda  
tidak memberitahu ibu bapa  
apabila buli siber berlaku



## Konvensyen “Islam Pelindung Wanita?”

PWDC telah menganjurkan Konvensyen Islam pada 4 November 2016 di Dewan Sri Pinang, Pulau Pinang. Acara ini adalah kerjasama dengan MMK Agama Islam Pulau Pinang, di bawah pimpinan YB Dato' Haji Abdul Malik Bin Abul Kassim. Fokus utama Konvensyen yang dihadiri 120 peserta ini adalah terhadap wanita dan cabaran-cabaran yang dihadapi. Semasa perbincangan pelbagai penyelesaian telah diberikan untuk mengatasi masalah-masalah yang timbul mengikut tajuknya – **Islam Pelindung Wanita?**

Ahli-ahli panel termasuk Y.A.A. Dato' Haji Abdul Walid Bin Abu Hassan, Ketua Hakim Syarie Jabatan Kehakiman Syariah Pulau Pinang; Encik Ahmad Munawir Bin Abdul Aziz, Lembaga Pengarah PWDC Sdn Bhd / Peguambela & Peguamcara, Peguam Syarie; Tuan Haji Mohamad Shahidan Bin Abdul Ghapar, Penolong Pengarah Kanan Bahagian Sokongan Keluarga Pulau Pinang dan Cik Sa'adiah Din Peguambela & Peguamcara, Peguam Syarie. Moderator konvensyen ini adalah Profesor Madya Nor Hafizah Binti Selamat dari Universiti Sains Malaysia.

### Objektif:

- Mengenengahkan isu-isu semasa berkaitan penguatkuasaan undang-undang syariah dan pendakwaan.
- Memberi maklumat kepada kaum wanita mengenai hak-hak mereka dari perspektif undang-undang syariah.
- Mengenalpasti hak-hak wanita dan anak-anak di bawah Undang-Undang Keluarga Islam.
- Mengenengahkan cabaran-cabaran yang ditempuhi oleh kaum wanita dalam sistem Mahkamah Syariah semasa menuntut penceraian dan tuntutan-tuntutan lain.
- Mencadangkan hasil dari dapatan konvensyen ini kepada pihak yang terbabit.



## Rangkuman Menarik Kempen dan Acara Awam



### **“VOICES 2016: Woman I Dream” di George Town Literary Festival (GTLF),**

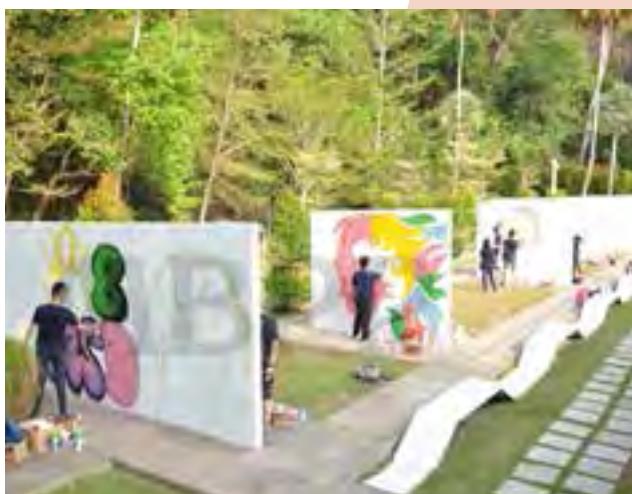
25 November 2016

Satu pembentangan VOICES telah berlangsung pada 25 November 2016 berikutan dengan bengkel yang dianjur oleh PWDC pada 8 hingga 9 Oktober 2016. Seramai 17 orang penulis wanita telah menyertai sesi untuk meningkatkan kesedaran terhadap soal gender, pertindihan identiti (“intersectionality”) dan isu-isu yang berkaitan untuk membolehkan mereka menggambarkan dimensi-dimensi gender dalam hidup mereka. Daripada jumlah 17 peserta, enam orang penulis iaitu Dhiyanah Hassan, Lim Wan Phing, May Chong, Michelle Yesudas dan Sharmilla Ganesan telah dipilih untuk mengambil bahagian dalam fasa seterusnya, iaitu membaca karya mereka di GTFL pada 25 November 2016. PWDC juga menerbitkan sebuah buku yang mengandungi 14 artikel hasil usaha daripada penulis-penulis wanita kami.

## Perangkaian Strategik



- ▲ PWDC menyambut Hari Wanita Sedunia (IWD) 2016 bersama-sama dengan Kwong Wah Yit Poh sempena Kwong Wah Sister Camp yang diadakan pada 6 Mac.



Dengan kerjasama Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP), PWDC menggalakkan generasi muda untuk menyatakan pandangan mereka mengenai kesaksamaan gender melalui seni dengan menganjurkan acara Graffiti yang disertai oleh pelajar dari Kolej Han Chiang Pulau Pinang pada 19 Mac.

## Perangkaian Strategik



- ▲ PWDC mengalau-alukan lawatan daripada 3 kumpulan pelajar Malaysia yang sedang belajar di Soochow University Taiwan, Universitas Islam Negeri Ar-Raniry Banda Aceh Indonesia dan Universiti Malaya, di bawah Persatuan Sarjana Muda Pulau Pinang pada 13 Julai, 2 dan 18 Ogos masing-masing, dengan kerjasama Pembangunan Belia Pulau Pinang (PYDC).



PWDC telah mengambil bahagian dalam Hari Terbuka Pelan Transformasi Pihak Berkuasa Tempatan anjuran Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) pada 29 Julai.



Booth PWDC pada Hari R.O.C.K Usahawan Wanita yang dianjurkan oleh Women Biz Sense pada 1 Oktober.



- ▶ Konvensyen Islam telah diadakan oleh PWDC bersama-sama dengan MMK Agama Islam pada 4 November di Dewan Sri Pinang, Pulau Pinang.



- ▶ Majlis Pelancaran PGO2016 telah diadakan dengan kerjasama Kolej KDU Penang sebagai penaja tapak perasmian, pada 25 November. Satu forum mengenai 'Hentikan Keganasan Siber' telah diadakan oleh Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan PWDC sempena Majlis Penutupan PGO2016 pada 9 Disember.



◀  
VOICES, kerjasama yang berjaya antara PWDC bersama-sama dengan Georgetown Literary Festival telah diadakan pada 25 November.

# Gender Responsive and Participatory Budgeting (GRPB)

## Pengenalan

GRPB adalah aktiviti ‘menyeluruh kerajaan’ yang menghubungkan bersama masyarakat, agensi dan semua peringkat kerajaan. Ia merapatkan jurang antara pengguna dan penyedia perkhidmatan. GRPB merupakan sebahagian konteks tadbir urus yang baik, dan kesaksamaan gender, serta merupakan usaha untuk mencapai dasar dan bajet yang paling berkesan, cekap, adil.

GRPB membantu kita untuk mengenal pasti perbezaan ketara keperluan setiap kelompok yang berbeza. Ini penting termasuk perbezaan antara keperluan lelaki dan wanita, kanak-kanak lelaki dan perempuan. Di samping itu terdapat juga kumpulan lelaki dan wanita, kanak-kanak lelaki dan perempuan yang berbeza. GRPB mengambil pertimbangan menyeluruh perbezaan keadaan, pengalaman, keperluan, sumbangan dan potensi kumpulan-kumpulan yang berbeza. Melalui amalan ini, GRPB mengiktiraf keperluan kepada perkhidmatan dan pendekatan yang berbeza oleh orang berbeza dalam menggunakan dan mendapat manfaat daripada perkhidmatan yang sedia ada. GRPB meningkatkan pemahaman kita mengenai siapa yang memerlukan sokongan, di mana dan bagaimana.

## Kalendar Acara 2016

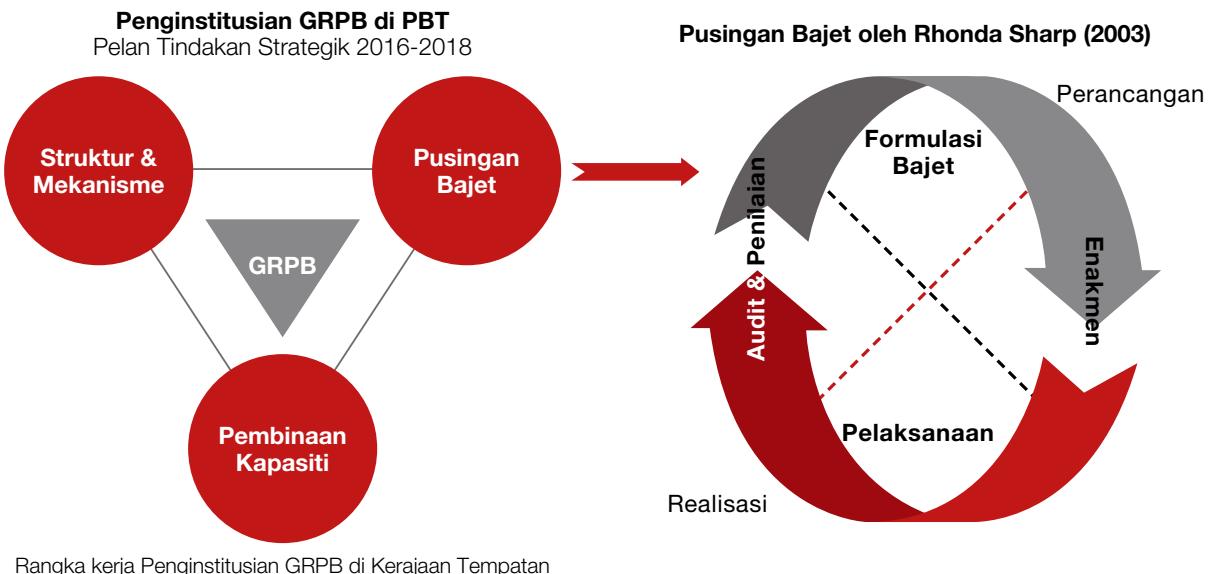
### PENGINSTITUSIAN GRPB DI PERINGKAT KERAJAAN TEMPATAN

Selari dengan Matlamat Pembangunan Lestari (SDG) yang sedang berlaku di peringkat antarabangsa, PWDC telah membawa usaha mengarusperdanakan gender dan pemerkasaan wanita ke tahap yang seterusnya melalui penginstitusian GRPB di peringkat Kerajaan Tempatan. Peranan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) sebagai penyedia perkhidmatan yang berurusan secara langsung dengan komuniti sememangnya menjadi kunci utama kepada kejayaan SDG.

SDG yang merupakan agenda global oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa (PBB) iaitu Mentransformasi Dunia Kita: Agenda 2030 untuk Pembangunan Lestari mempunyai 17 Matlamat yang berteraskan tiga aspek utama iaitu ekonomi, sosial dan persekitaran. Memfokuskan kepada matlamat kelima (Kesaksamaan Gender) dan matlamat kesebelas (Bandar dan Komuniti Lestari), kedua-dua MBPP dan MPSP meneruskan komitmen mereka terhadap usahasama pintar bersama PWDC untuk menginstitusikan GRPB di peringkat kerajaan tempatan.

Penginstitusian GRPB ini dapat dijadikan kenyataan melalui pelaksanaan Pelan Tindakan Strategik (PTS) 2016 - 2018 yang melibatkan tiga aspek utama iaitu:

- struktur dan mekanisme di PBT;
- kitaran bajet iaitu di peringkat formulasi bajet, enakmen, pelaksanaan dan penilaian serta audit. Proses ini juga termasuk kepentingan untuk mengumpul data pecahan jantina (sex disaggregated data); dan data
- pembinaaan kapasiti kepada kakitangan PBT dan pemimpin komuniti dan komuniti mengenai pendekatan dan alatan GRPB



Rangka kerja Penginstitusian GRPB di Kerajaan Tempatan

Sehubungan dengan itu, tahun 2016 telah menyaksikan langkah besar yang diambil oleh PBT Pulau Pinang apabila enam jabatan perintis MPSP dan tujuh jabatan perintis MBPP telah dipilih untuk melaksanakan GRPB secara menyeluruh di jabatan masing-masing. Jabatan-jabatan MBPP dan MPSP secara berperingkat ditugaskan untuk memilih sekurang-kurangnya satu projek perintis dengan menggunakan pendekatan GRPB. Proses ini akan berterusan sehingga pendekatan GRPB berjaya dilaksanakan di seluruh jabatan di PBT.

Projek perintis GRPB bagi 2016 adalah:

#### **MBPP**

- Projek Lanskap di Kawasan Paya Terubong 3 oleh Jabatan Lanskap

#### **MPSP**

- Kontrak Komuniti Kebersihan Pulau Aman oleh Jabatan Khidmat Perbandaran;
- Penambahbaikan Pasar Taman Chai Leng oleh Jabatan Perlesenan dan Kejuruteraan;
- Penambahbaikan Taman Tunku, Seberang Jaya oleh Jabatan Lanskap bersama UNHabitat; dan
- Projek Kontrak Keselamatan PPR Ampangan oleh Jabatan Penilaian dan Pengurusan Harta.

Disamping itu, sebuah buku bertajuk *Gender Responsive and Participatory Budgeting: Imperative for Equitable Public Expenditure* telah diterbitkan dengan fokus kepada penghibridan (hybridization) penyertaan rakyat dalam perancangan, pelaksanaan dan penginstitusian GRPB. Ia meneroka kemungkinan pelaksanaan bajet sensitif gender dengan menggunakan teknik partisipatori dalam proses kerajaan. Kombinasi kedua-dua pendekatan ini mencipta kaedah baharu dalam memastikan pengagihan saksama dalam dana awam.

Buku yang menjadi panduan terkini bagi pembuat dasar GRPB dari seluruh dunia ini merupakan koleksi kertas pembentangan daripada Persidangan Serantau Asia yang bertajuk *Gender Responsive Budgeting: Narrative: Transforming Institutions, Empowering Communities* yang diadakan di Pulau Pinang pada 2014.

## Kalendar Acara 2016

### PENGINSTITUSIAN GRPB DI PERINGKAT KERAJAAN TEMPATAN

#### Kalendar

##### Mac

30 - 31 : Bengkel “*Institutionalising GRPB into Local Government Budgeting Processes*”

31 : Pelancaran Buku bertajuk “*Gender Responsive and Participatory Budgeting: Imperative for Equitable Public Expenditure*” dan Video “Tiga Tahun Perjalanan Projek Perintis GRPB”

##### April

5 : Mesyuarat Jawatankuasa Pegawai Penyelara GRPB-MBPP

13 - 15 : Bengkel “*Budget Berteraskan Outcome Based Budgeting (OBB)*”

18 : Mesyuarat Jawatankuasa Gender-MPSP

##### Jun-Disember

Kaji Selidik Ketersediaan Data Pecahan Jantina di Jabatan/ Agensi Kerajaan Negeri

##### Jun

9 : Mesyuarat Jawatankuasa Kerja GRPB-MBPP

19 : Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu GRPB

##### Ogos

25 : Bengkel “*Visioning Workshop - Heritage Management Plan*”

##### September

22 : Bengkel “*Gender, Tadbir Urus Baik & GRPB*”

##### November

30 : Bengkel Alatan GRPB “*Gender Budget Statement & Sex-Disaggregated Data*”

Penerbitan Artikel ‘*Implementing the Gender Responsive and Participatory Budgeting project in Penang local government*’ dalam Buku “*A Better World: Actions and Commitments to the Sustainable Development*” terbitan United Nation

##### Disember

7 - 8 : Bengkel “*Pengenalan Dasar Gender Di Pihak Berkuasa Tempatan*”

##### Disember 2016-2017

Kaji Selidik mengenai Impak GPRB di PPR Jalan Sungai dan PPR Ampangan



▲ YB Tuan Chow Kon Yeow melancarkan buku *Bajet Responsif Gender dan Partisipatori: Imperatif Bagi Perbelanjaan Awam yang Saksama pada bulan Mac.*



▲ Sesi pembangunan kapasiti dengan kerajaan tempatan berdasarkan Strategic Plan of Action dalam penginstitusian GRPB.

## TRANSFORMASI KOMUNITI

Pada tahun 2016, PWDC telah memperkenalkan kaedah baharu dalam menjalankan pendekatan penyertaan rakyat di bawah konsep GRPB disamping meneruskan projek yang sedang dijalankan sejak 2015. PWDC membuktikan bahawa Projek Penyertaan Rakyat mempunyai pelbagai cara yang kreatif untuk menggalakkan penyertaan wanita dan lelaki dalam proses membuat keputusan dalam menentukan keperluan dan bajet bagi projek atau program pembangunan awam dan memastikan sumber bajet kepada kumpulan sasaran dalam komuniti.

Antara kejayaan utama pendekatan penyertaan rakyat bagi tahun 2016 adalah melalui kaedah kreatif yang dilaksanakan melalui projek peringkat komuniti iaitu “Projek Kita”. Ia diperkenalkan bertujuan untuk memberi peluang kepada komuniti bagi mengusulkan cadangan projek dan program yang dapat memberi manfaat kepada komuniti berdasarkan jumlah dana awam yang telah diperuntukkan di bawah Projek GRPB. Ia merupakan salah satu idea kreatif bagi PBT.

Komponen berdasarkan komuniti yang didemonstrasikan GRPB menunjukkan bagaimana dialog dan proses konsultasi dapat membantu komuniti untuk memberi perhatian kepada realiti dan mengenalpasti masalah yang dihadapi bersama. Kumpulan sasaran berbincang dan sesi konsultasi telah direka untuk memudahkan komuniti mengenalpasti masalah mereka dan dalam masa yang sama meminta mereka untuk mencadangkan penyelesaian untuk mengatasi masalah dan cabaran yang dialami bersama di kawasan kediaman mereka.

## Kalendar Acara 2016

### TRANSFORMASI KOMUNITI

Ini adalah titik perubahan di mana individu dalam kumpulan sasaran berbincang yang merupakan subjek melalui intervensi GRPB, telah membawa perspektif baharu kepada cara komuniti berfikir tentang persekitaran mereka. Komuniti mula mengenalpasti keperluan bersama mengatasi keperluan peribadi dan menjadi agen perubahan dan transformasi. Ternyata pendekatan ini membuktikan bahawa dialog dan konsultasi bersama komuniti adalah penting agar keperluan dan keutamaan mereka diambilkira dalam menentukan peruntukan dana awam yang akan digunakan bagi menyelesaikan masalah yang dihadapi.

Kesemua projek penyertaan rakyat yang dijalankan sepanjang tahun 2016 adalah di Taman Sri Pinang, Sungai Pinang; PPR Jalan Sungai, Sungai Pinang; PPR Ampangan, Ampang Jajar; dan Machang Bubuk, Bukit Mertajam.

#### Kalendar

##### Februari

26 : Mesyuarat Jawatankuasa Fasilitator Fasa 3 (Hari Undi Penduduk) Projek Penyertaan Rakyat Machang Bubuk “Duit Kita, Hak Kita”

##### Mac

25 - 27 : Hari Undi Penduduk Projek Penyertaan Rakyat Machang Bubuk “Duit Kita, Hak Kita”

##### April

Mesyuarat/ Dialog bersama Ahli Majlis MBPP, Persatuan Penduduk & Peniaga untuk Projek Pembangunan Semula Lot-Lot Kedai Taman Sri Pinang (Turnkey)

##### Ogos

20 - 21 : Taklimat Penerangan Projek “Projek Kita” di PPR Jalan Sungai & PPR Ampangan

21 : Bengkel Pemberdayaan Wanita untuk komuniti

28 : Kumpulan Tumpu Bincang Projek Pembangunan Semula Lot-Lot Kedai Taman Sri Pinang (Turnkey)

##### November

6 : Sesi Pembentangan & Penilaian Projek “Projek Kita” di PPR Jalan Sungai

13 : Sesi Pembentangan & Penilaian Projek “Projek Kita” di PPR Ampangan

##### Disember

13 : Sesi Penyerahan Cek dan Perjanjian Penerimaan Dana “Projek Kita”



▲ Satu pencapaian besar daripada pendekatan penyertaan bermula pada 2016 adalah suatu projek komuniti yang dinamakan "Projek Kita". Projek ini menyediakan platform untuk masyarakat mencadangkan idea-idea yang akan memanfaatkan mereka, berdasarkan dana yang ada di bawah inisiatif GRPB itu.



Mesyuarat Jawatankuasa Fasilitator bagi Fasa ke-3 (Residents' Voting Day) di Machang Bubuk berkaitan Projek Penyertaan Orang Ramai "Duit Kita, Hak Kita".



Sesi perbincangan dengan kumpulan wanita dalam komuniti.



Perjumpaan / Dialog dengan MBPP, Penduduk dan Persatuan Peniaga berkaitan dengan Projek Pembangunan Semula Lot Kedai di Taman Sri Pinang (Turnkey)

## Kalendar Acara 2016

### PROMOSI GRPB MELALUI USAHASAMA PINTAR DAN JALINAN RANGKAIAN

Sepanjang tahun 2016, PWDC telah berkongsi dan saling bertukar pengalaman GRPB bersama rakan kongsi melalui pelbagai sesi perbincangan, mesyuarat, seminar dan bengkel di peringkat tempatan, nasional dan juga antarabangsa. Ia telah membuka peluang kepada PWDC, MBPP dan MPSP untuk membina jaringan bersama rakan kongsi terlibat dalam usaha menginstitusikan GRPB di pelbagai peringkat kerajaan dan komuniti.

Peranan GRPB sebagai pemangkin kejayaan SDG telah membuka peluang PWDC untuk dijemput bagi membuat pembentangan di bengkel kebangsaan mengenai GRPB di Laos, Kemboja dan China serta beberapa mesyuarat dan program di peringkat serantau yang dianjurkan oleh *Economic and Social Commission for the Asia and the Pacific (UNESCAP)* dan *United Nations Development Programmes (UNDP)*.

PWDC juga telah mencipta sejarah dengan menyumbangkan artikel bertajuk "*Implementing the Gender Responsive and Participatory Budgeting project in Penang local government*" dalam buku terbitan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) yang bertajuk "*A Better World*". Buku tersebut merupakan siri pertama dari 17 SDG yang memfokuskan kepada matlamat kelima iaitu Kesaksamaan Gender.

Antara rakan kongsi dan jalinan rangkaian utama lain yang terbina melalui usahasama pintar di dalam dan luar negara sepanjang 2016 adalah Suara Rakyat Malaysia (SUARAM), *Penang Institute (PI)*, Konrad Adenauer School for Young Politicians (KASYP), *Asia Pacific Forum on Women, Law and Development (APLWD)*, dan *United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women (UN Women)*.

### Kalendar

#### Januari

Penulisan bertajuk '*Personal journey of development through the Gender Responsive and Participatory Budgeting (GRPB) Project*', *Penang*' dalam Buku "*Asian Journal of Women's Studies*" terbitan Ewha Womans University, Korea

#### Februari

18 - 19 : Seminar Rantau Asia-Pasifik untuk persediaan Suruhanjaya Status Wanita Sesi ke-60 "*Transformative financing for the achievement of the gender equality by 2030*" di Bangkok, Thailand

#### Mei

25 - 27 : Bengkel "Sex-Disaggregated Data for the SDG Indicators in Asia and the Pacific: What and How?" Bangkok, Thailand

#### Ogos

15 : Lawatan Konrad Adenauer School for Young Politicians (KASYP)  
25 - 26 : National Workshop on Gender Responsive Budgeting, Vientiene, Laos

#### September

26 - 27 : National Workshop on Gender Responsive Budgeting, Phnom Penh, Cambodia

#### Oktober

24 - 25 : Regional Knowledge Exchange Event: Implementing the Agenda 2030 for Sustainable Development Goals, Bangkok, Thailand

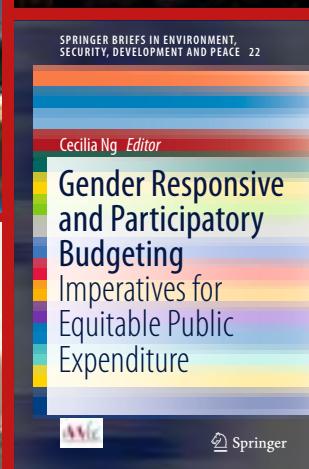
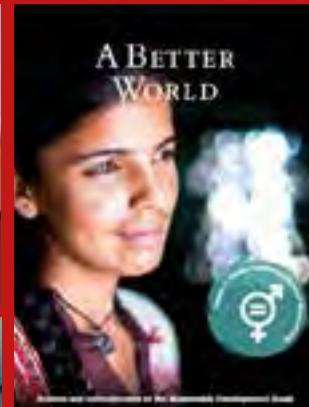
Antarabangsa



Tempatan



Penerbitan



## November

Penerbitan artikel berjudul 'Implementing the Gender Responsive and Participatory Budgeting project in Penang local government' dalam buku terbitan UN "A Better World: Actions and Commitments to the Sustainable Development goals"

5 : Sidang ADUN Muda Pulau Pinang 2016, Pejabat DUN, Pulau Pinang

17 - 18 : National Workshop on Gender Responsive Budgeting, Beijing, China

30 : Lawatan Asia Pacific Forum on Women, Law and Development (APLWD)

## Disember

4 : 2016 Democratic Heritage Tour, Georgetown, Pulau Pinang

14 - 16 : Mesyuarat "UNDP Country Office Gender Focal Points from Asia and the Pacific", Bangkok, Thailand

# Pemerkasaan dan Kepimpinan Wanita (WEL)

## Pengenalan

Matlamat program WEL adalah untuk meningkatkan kesedaran berkenaan kesaksamaan gender di kalangan pelbagai lapisan masyarakat serta memantapkan penglibatan wanita dari segi kepimpinan, pembuatan keputusan dan kapasiti khususnya dalam bidang politik serta kehidupan sosioekonomi. Secara khususnya, tujuan program WEL adalah untuk meningkatkan pemahaman, kapasiti dan advokasi wanita dan pemegang kepentingan utama (“stakeholders”) dalam aspek kesaksamaan gender, kepimpinan wanita, tadbir urus baik dan hak asasi manusia.

Empat keutamaan program yang berhubungkait telah dikenalpasti di bawah program WEL bagi tahun 2016:



Keutamaan yang pertama bertumpu kepada pengarusperdaanaan gender ke dalam dasar, program dan amalan merentas sektor serta perubahan struktur (melalui pembinaan kapasiti & usaha advokasi berterusan) untuk mewujudkan persekitaran yang membolehkan (“enabling environment”) untuk pemerkasaan dan kepimpinan wanita. Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Komuniti (JKKK) dikenalpasti sebagai satu platform strategik yang membolehkan wanita mengembangkan potensi kepimpinan mereka di peringkat komuniti dan merupakan ‘entry point’ bagi wanita ke dalam struktur kepimpinan kerajaan tempatan.

Keutamaan yang kedua bertumpu kepada peningkatan perwakilan wanita dan pemantapan bakat pemimpin wanita yang berpotensi dan peka gender di dalam tadbir urus tempatan di peringkat kerajaan tempatan dan pada peringkat komuniti melalui JKKK. Keutamaan ini juga merangkumi sokongan kepada pemimpin wanita sedia ada melalui penyediaan platform untuk advokasi serta penambahan jaringan rangkaian melalui “networking”.

Keutamaan yang ketiga, adalah untuk menggalakkan pemerkasaan wanita melalui peningkatan kesedaran gender ke arah pemerkasaan sosio-ekonomi wanita di setiap daerah di Pulau Pinang. Semua program peringkat komuniti yang dianjurkan dengan kerjasama komuniti tempatan mempunyai komponen kesaksamaan gender yang ketara. Ini bertujuan untuk mengenalpasti pemimpin wanita yang berpotensi di peringkat komuniti. Perangkaian strategik dan perkongsian bestari adalah satu strategi utama bagi program WEL pada tahun 2016. Melalui usaha advokasi berterusan dan kerjasama strategik dengan pembuat keputusan utama dan penggerak dalam kerajaan serta arena politik, WEL telah berjaya membawa beberapa transformasi penting yang diperlukan dalam dasar dan struktur ke arah mewujudkan persekitaran yang menyokong (“enabling environment”) bagi memperkasakan wanita Pulau Pinang.

# Kalendar Acara 2016

## PENGARUSPERDANAAN GENDER KE DALAM TADBIR URUS KERAJAAN

Pengarusperdanaan gender ke dalam pentadbiran adalah salah satu strategi penting dan mekanisme untuk merealisasikan kesaksamaan gender. Melalui pengarusperdanaan gender, PWDC bermatlamat mengintegrasikan kesaksamaan gender ke dalam struktur, dasar, perkhidmatan dan amalan kerajaan tempatan dan kerajaan negeri Pulau Pinang. Dalam jangka masa panjang, PWDC berhasrat untuk mengubah institusi sosial, undang-undang, norma-norma budaya dan amalan masyarakat menjadi lebih peka gender. Bagi mencapai matlamat kami, PWDC sering berfungsi sebagai perunding kepada agensi-agensi dan organisasi kerajaan untuk pengintegrasian perspektif gender, hak asasi wanita dan tadbir urus baik ke dalam polisi dan struktur kerajaan tempatan dan negeri.

Melalui usaha advokasi berterusan pasukan WEL, pencapaian di bawah dapat dikecapi:

- Kerajaan Negeri telah memperuntukkan sebanyak RM30,000 kepada setiap Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) dan sebanyak RM10,000 kepada setiap Pegawai Penyelaras KADUN untuk program-program wanita di kawasan masing-masing ke arah permerkasaan wanita di beringkat akar umbi.
- Kuota minimum 30% untuk penyertaan wanita sebagai kriteria penghakiman dalam Anugerah JKKK peringkat Daerah ke arah mengukuhkan dan meningkatkan kapasiti kepimpinan wanita di peringkat akar umbi,
- Kuota minimum 30% untuk penyertaan wanita di dalam Dasar Pembangunan Desa Pulau Pinang yang dilancarkan pada tahun 2016.

## Persidangan Kebangsaan Gender dan Pembaharuan Sistem Pilihan Raya

Penyertaan dan perwakilan wanita yang penuh dan bermakna adalah unsur asas demokrasi yang berkesan dan cekap. Penyertaan dan perwakilan wanita merupakan unsur kritikal untuk mencapai pembangunan mampun sebagai negara maju. Namun, perwakilan wanita dalam arena politik, sebagai pembuat keputusan dan pemimpin, masih sangat kurang. Sebagai kesan langsung daripada jurang gender ini, kita kehilangan peluang mempunyai pemimpin wanita yang berkualiter yang dalam jangka masa yang panjang, memberikan impak kepada keberkesanan perwakilan, polisi dan pentadbiran negara. Ia adalah penting untuk menggalakkan penyertaan wanita secara aktif dalam politik, melalui pembaharuan institusi dan tindakan afirmatif, mengikut kesesuaian.

## Kalendar

Persidangan Gender dan Pembaharuan Pemilihan & Mesyuarat Exco

### Januari

19 : Mesyuarat Suku Pertama bersama Exco Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

### Februari

18 : Mesyuarat bersama Exco Pembangunan Pedalaman

### April

5 : Mesyuarat Suku Kedua bersama Exco Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

### Jun

26 : Perbincangan Berfokus Kumpulan untuk Persidangan Gender & Pembaharuan Pemilihan

### Julai

8 : Mesyuarat Suku Ketiga bersama Exco Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

### Ogos

26 & 27 : Persidangan Gender & Pembaharuan Pemilihan

### September

8 : Mesyuarat bersama Exco Pembangunan Pedalaman

### Oktober

7 : Mesyuarat Suku Keempat bersama Exco Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

## Kalendar Acara 2016

### MENGARUSPERDANAKAN GENDER KE DALAM PENTADBIRAN

#### Persidangan Kebangsaan Gender dan Pembaharuan Sistem Pilihan Raya

PWDC percaya bahawa adalah sangat penting untuk kita menyiasat isu pokok kekurangan perwakilan wanita dengan mengkaji kesan sistem pilihan raya ke atas perwakilan wanita dalam politik - dari peringkat pencalonan sehingga keputusan pilihan raya.

Pada tahun 2016, PWDC melalui Program WEL telah menganjurkan Persidangan Kebangsaan "Gender & Pembaharuan Sistem Pilihan Raya: Melakar Perubahan" dengan kerjasama Penang Institute dan disokong oleh Friedrich-Ebert-Stiftung (FES International). Persidangan yang julung kalinya diadakan di Malaysia ini telah berjaya membawa bersama hampir 200 orang peserta yang terdiri daripada Ahli-ahli Parlimen, ahli-ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN), Ahli Majlis Pihak Berkuasa Tempatan, ahli-ahli parti politik, kakitangan awam, aktivis masyarakat sivil dan juga ahli akademik dari semua pelosok negara.

Persidangan Kebangsaan "Gender dan Pembaharuan Sistem Pilihan Raya: Melakar Perubahan" dianjurkan dengan visi untuk menyelami pendebatan semasa, halangan serta strategi dan model inovatif untuk perwakilan wanita dalam proses pilihan raya di Malaysia ke arah pengukuhan perwakilan serta penyertaan penuh dan bermakna wanita dalam politik Malaysia.

Hasil perbincangan terperinci persidangan menjadikannya jelas bahawa peningkatan perwakilan wanita dan usaha ke arah demokrasi yang mantap dan sihat melibatkan strategi berlapis dengan sokongan pelbagai sektor. Peningkatan perwakilan wanita memerlukan persekitaran yang membolehkan ('enabling environment') melalui transformasi budaya, politik dan sistemik. Pada akhir persidangan ini, sebuah senarai Syor Persidangan telah diterbitkan bersama dengan Laporan Prosiding Persidangan yang mewakili suara kolektif peserta persidangan menuntut perubahan yang diperlukan dan menandakan komitmen meningkatkan perwakilan substantif wanita dalam pembuatan keputusan politik. Syor-syor persidangan adalah seperti berikut:

- Setiap peserta mengambil langkah-langkah konkret untuk menganjurkan latihan / dialog / bengkel dalam parti politik, kawasan pilihan raya, dan / atau organisasi beliau untuk menyokong peningkatan dalam penyertaan wanita dalam semua peringkat pembuatan keputusan, dan keperluan untuk kuota gender pilihan raya dan perubahan sistem pilihan raya.
- Setiap peserta dari parti politik menggesa partinya untuk melantik sekurang-kurangnya minimum 30% wanita di semua JKKK dan pihak berkuasa tempatan dan berusaha ke arah meletakkan sekurang-kurangnya minimum 30% calon wanita pada pilihan raya negeri dan parlimen.
- Setiap peserta dari parti politik membawa masuk ke dalam parti lebih ramai ahli wanita serta ahli baharu, tidak kira lelaki atau wanita, yang berkemampuan menjana perubahan positif dari segi kepimpinan wanita, ke arah meningkatkan bilangan dan kualiti calon wanita.
- Kerajaan persekutuan dan kerajaan-kerajaan negeri menyediakan dana awam bagi parti-parti politik untuk pilihan raya yang akan membantu mengurangkan jurang untuk semua calon.
- Dana khas ditubuhkan untuk menyokong calon-calon wanita.
- Bahawa sebuah Jawatankuasa Pemandu yang terdiri daripada ahli-ahli dari pelbagai sektor ditubuhkan untuk memberi kesan kepada Syor-Syor di atas.



▲ Melalui latihan ini, enam ahli daripada alumni kami telah dilantik sebagai Ahli Majlis kerajaan tempatan (MBPP & MPSP). Secara khususnya, melalui Pemeriksaan Wanita dan Program Kepimpinan, PWDC telah memainkan peranan penting membolehkan dan mengukuhkan saluran kepimpinan wanita ke dalam kerajaan tempatan.

## LATIHAN KEPIMPINAN WANITA

Peranan wanita dalam kepimpinan dan pembuatan keputusan telah rancak dibahaskan di peringkat global, kebangsaan dan tempatan tetapi adalah jelas bahawa perwakilan wanita di semua peringkat tersebut adalah kurang. Perwakilan wanita yang kurang dalam tadbir urus memberikan kesan langsung terhadap wanita kerana sering kali keperluan dan suara wanita tidak diwakili dalam polisi, budget dan penggubalan undang-undang. Untuk meningkatkan kapasiti pemimpin wanita, PWDC telah menganjurkan siri latihan kepimpinan wanita di tiga peringkat yang berbeza: Kerajaan Tempatan, Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Komuniti (JKKK) dan komuniti akar umbi.

Menurut UN Women, terdapat bukti bahawa perwakilan wanita dalam kerajaan tempatan boleh meneraju perubahan. Penyelidikan ke atas ‘panchayat’ (kawasan pentadbiran pihak berkuasa tempatan) di India mendapati bahawa bilangan projek air bersih (untuk diminum) di kawasan yang dipimpin oleh wanita adalah 62 peratus lebih tinggi berbanding dengan kawasan yang dipimpin oleh lelaki. Di negara Norway, terdapat bukti hubungan langsung antara perwakilan wanita yang tinggi dalam PBT dengan liputan dan bilangan pusat penjagaan kanak-kanak.

Penyertaan dan perwakilan wanita dalam kerajaan tempatan kurang didokumentasikan di peringkat global, tetapi di Pulau Pinang, PWDC ingin mengubah trend itu. Dalam mengiktiraf kepentingan penglibatan wanita dalam proses pembuatan keputusan di peringkat kerajaan tempatan, PWDC menganjurkan latihan tahunan “Kepimpinan Wanita dalam Tadbir Urus Tempatan” yang merupakan salah satu program penting yang telah dilaksanakan oleh PWDC. Setakat ini, seramai enam bekas peserta latihan ini telah dilantik sebagai Ahli Majlis PBT (MBPP & MPSP). Melalui latihan ini, PWDC memainkan peranan penting dalam membolehkan dan mengukuhkan saluran kepimpinan wanita ke dalam kerajaan tempatan.

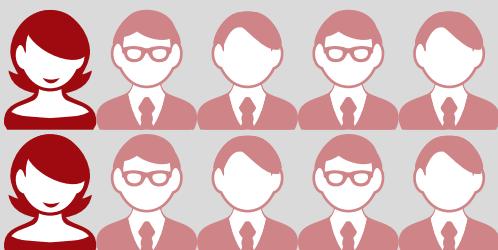
Bagi memastikan keberkesanan latihan ini, PWDC telah bekerjasama dengan Ahli Majlis wanita dari MBPP dan MPSP, berunding dan berbincang berkenaan strategi dan latihan yang berkesan untuk menarik para peserta yang berpotensi. Program latihan ini bukan sahaja merangkumi perspektif gender serta hak asasi wanita tetapi juga dilengkapkan dengan sesi pembangunan kemahiran, “Building Executive Presence” oleh rakan kerjasama kami, Jora Reignmakers.

## Kalendar Acara 2016

### LATIHAN KEPIMPINAN WANITA

JKKK merupakan sebuah organisasi penting di peringkat akar umbi yang berfungsi sebagai penghubung utama Kerajaan Negeri dengan masyarakat, wanita amat kurang diwakili dalam jawatankuasa tersebut.

#### MENURUT DATA DARI SUKU PERTAMA TAHUN 2016



**20.7%** (844 orang)  
daripada jumlah 4069  
ahli-ahli JKKK Pulau Pinang  
adalah PERWAKILAN WANITA

Women hanya memegang sebahagian kecil  
daripada jawatan kepimpinan

#### **jawatan Presiden**

3% di bahagian Utara (DTL),  
2% di bahagian Selatan (DBD),  
2% di Seberang Perai Utara (SPU),  
3% di Seberang Perai Utama (SPT) dan  
0% di Selatan Seberang Perai (SPS)

#### **jawatan Setiausaha**

7% di bahagian Utara (DTL),  
5% di bahagian Selatan (DBD),  
7% di Seberang Perai Utara (SPU),  
6% in di Seberang Perai Utama (SPT) dan  
9% di Selatan Seberang Perai (SPS)



Untuk menggalakkan kepimpinan wanita di peringkat akar umbi serta mewujudkan golongan pemimpin wanita yang peka gender untuk berkhidmat di dalam JKKK, PWDC telah menganjurkan sebuah latihan khas yang menyasarkan pemimpin wanita di komuniti. PWDC telah mengenalpasti dan mendekati pemimpin wanita dari lima komuniti yang berbeza: Kampung Chenaam, PPR Ampangan, Machang Bubuk, PPR Jalan Sungai dan Pulau Betong. Wanita-wanita ini telah dikenalpasti dan dipilih dengan teliti berdasarkan komitmen dan sumbangan mereka kepada aktiviti-aktiviti dan program-program tempatan dalam komuniti mereka. "Program Pembangunan Kapasiti Wanita Komuniti" ini adalah sebahagian daripada siri berterusan latihan kepimpinan wanita yang bukan sahaja memberikan fokus kepada peningkatan perwakilan deskriptif wanita tetapi juga perwakilan substantif wanita di pelbagai peringkat.

#### **Kalendar**

##### **Ogos**

21 : Program Pembangunan  
Kapasiti Komuniti Wanita

24 & 25 : Kepimpinan Wanita  
dalam JKKK dan Bengkel  
Masyarakat

##### **Oktober**

21 & 23 : Bengkel Kepimpinan  
Wanita dalam Pentadbiran  
Tempatan



▲ Program Pembangunan Kapasiti Wanita Masyarakat bertujuan untuk meningkatkan perwakilan deskriptif dan substantif wanita di pelbagai peringkat.



▲ PWDC mendekati pemimpin wanita dari Kampung Chenaam, PPR Ampangan, Machang Bubuk, PPR Jalan Sungai dan Pulau Betong dengan menganjurkan Kepimpinan wanita dalam JKKA dan Bengkel Komuniti.



◀  
Bengkel Kepimpinan Tadbir Urus Tempatan 2016 merupakan kali ke-4 PWDC telah menganjurkan program ini.

## Kalendar Acara 2016

### PENINGKATAN KESEDARAN KESAKSAMAAN GENDER DAN PEMERKASAAN KOMUNITI

Dalam merealisasikan visi untuk menjadikan Pulau Pinang sebuah negeri yang berpegang kepada prinsip-prinsip kesaksamaan substantif ('substantive equality'), tadbir urus baik dan keadilan sosial, adalah penting untuk mendekati rakyat Pulau Pinang dan meningkatkan kesedaran tentang kesaksamaan gender di kalangan pelbagai lapisan masyarakat. Untuk tahun 2016, PWDC telah mengenalpasti beberapa pelantar dan kumpulan kepentingan iaitu Wanita Akar Umbi, Belia, Lelaki dan Kesenian.

### Briged Wanita Pulau Pinang & Pemerkasaan Wanita Akar Umbi

Apabila individu daripada pelbagai lapisan masyarakat, tanpa mengira gender, datang bersama untuk menyokong antara satu sama lain dan menyumbang kepada masyarakat, kita secara tidak langsung telah membina masyarakat yang lebih selamat, sihat dan menyokong sesama sendiri. Pemimpin akar umbi memainkan peranan penting dalam membolehkan komuniti yang sihat dan selamat. Wanita sering dilihat melibatkan diri dalam aktiviti dalam komuniti mereka, sama ada secara rasmi atau tidak rasmi, tetapi sumbangan mereka sering diabaikan atau dipandang rendah. Wanita-wanita akar umbi mempunyai pengalaman bekerja rapat dengan komuniti dan sering membantu menyelesaikan masalah dalam komuniti mereka dengan cekap. Oleh sebab wanita akar umbi lebih mengetahui realiti kehidupan dan sosio-ekonomi tempatan, mereka boleh digelar "Pakar Kehidupan Seharian" dan merupakan calon yang terbaik untuk memainkan peranan dalam mewujudkan masyarakat yang sejahtera. Membina kapasiti wanita akar umbi merupakan kunci kepada pembangunan mampan. PWDC secara aktif telah memfasilitasikan pemerkasaan akar umbi dengan memupuk, menyokong dan membina keupayaan kepimpinan wanita akar umbi melalui pelbagai aktiviti.

Briged Wanita Pulau Pinang (BWPP) yang telah dilancarkan pada tahun 2013, adalah sebuah badan sukarelawan. Ia terletak di bawah naungan Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan diamanahkan tugas meningkatkan akses wanita kepada program kebajikan wanita Kerajaan Negeri Pulau Pinang dengan mendaftarkan wanita di dalam komuniti tempatan untuk pelbagai program bantuan kerajaan negeri, iaitu, bantuan kewangan untuk ibu tunggal dan suri rumah yang berumur 60 tahun ke bawah (di bawah program Ibu Tunggal dan Ibu Emas), pembiayaan mikro kredit untuk peniaga kecil di bawah Projek Titian Saksama Rakyat (PTSR) (yang diuruskan oleh Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang), dan Mammo Penang (saringan mammogram

### Kalendar

#### Februari

16 : Pembentangan Kesaksamaan GenderBicara Kesaksamaan Gender @ Persidangan KITA HR

21 : Fiesta TAMPIL SPU

#### Mac

5 : ForumYouthSpeak (BicaraBelia)

6 : Kem 'Kwong Wah Sister'

7 : Bengkel Isu-isu Wanita dan Gender @ PDC

13 : Forum Kesedaran Wanita untuk Permatang Pauh dan Seberang Jaya

15 : Bengkel "Ini Hal Lelaki" untuk kakitangan lelaki MBPP

19 :Graffiti Wall bertemakan Hari Wanita Sedunia di Youth ParkHari Wani Sedunia bertemakan Dinding Graffiti Wall di Youth Park

21 : Gender Savvy (Tamil) in ILP , Nibong Tebal

26 : Tampil 2.0 Jelutong

29 : Bicara "Kesaksamaan Gender & Perwakilan Tempatan: Apa Hubungannya?" di MPSP

#### Mei

29 : Karnival Wanita Tampil 2.0 @ Bayan Baru



Kakitangan PWDC, Ms Karen Lai and Cik Ramlah bersama Perwakilan MBPP tempatan, Ms Gan Ay Ling dan Ms Kala serta Kumpulan Briged Wanita daripada sekitar Parlimen Bayan Baru di Program Tampil Bayan Baru



percuma untuk wanita yang berumur 35 tahun ke atas yang merupakan pengundi berdaftar di Pulau Pinang). BWPP kini berada di bawah bidang kuasa Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Komuniti (JKKK) dan PWDC (di bawah Program WEL) berfungsi sebagai Sekretariat Jawatankuasa Kerja Peringkat Negeri BWPP bagi tugas memantau pembangunan pasukan BWPP di seluruh pelusuk negeri Pulau Pinang. Bagi membangunkan kapasiti ahli BWPP, PWDC telah bekerja rapat dengan agensi-agensi kerajaan negeri untuk menganjurkan atau menyokong pelaksanaan pelbagai program dan aktiviti di daerah-deerah berlainan.

Pada tahun 2016, melalui Program Tampil 2.0 dan juga Program Pemerkasaan Pemimpin Komuniti, PWDC telah memberikan peluang kepada wanita akar umbi setempat untuk melibatkan diri, menyumbang dan memperkasakan komuniti mereka.

## Kalendar

### Julai

30 : Tampil 2.0 Tanjong

### Ogos

13 – 19 : Pameran “Slumb-a-Chamber” di acara Northern Hemisphere di George Town Festival 2016 di Hemisfera Utara untuk Festival George Town 2016

14 : Fiesta Tampil SPS

27 : Tampil 2.0 Batu Kawan

### September

3 : Tampil 2.0 Bukit Bendera

10 : Fiesta Tampil Nibong Tebal

### Oktober

8 & 9 : Bengkel Penulisan VOICES untuk Penulis Wanita

### November

5 : Seminar “Mari Membuat Perubahan: Buli Siber & Gangguan Online

6 : Tampil 2.0 Bukit Mertajam

25 : Pameran VOICES di George Town Literary Festival Festival Kesusasteraan Georgetown (GTLF) 2016

## Kalendar Acara 2016

### PENINGKATAN KESEDARAN DAN PEMERKASAAN KOMUNITI TERHADAP KESAKSAMAAN GENDER



#### **Belia**

Anak-anak muda bukan sahaja tunggak penting masa depan kita tetapi juga merupakan “Pemimpin Masa Kini”. Dalam mengiktiraf peranan penting belia dalam membawa perubahan untuk masa kini, PWDC banyak bekerjasama dengan organisasi belia untuk memupuk pemimpin belia yang bukan sahaja berkaliber tetapi juga berusaha memajukan kesaksamaan gender dan dapat mencabar “status quo” masa kini supaya kita dapat mengorak langkah ke arah masa depan yang lebih saksama dan mampan.

Sempena Kempen Sambutan Hari Wanita Sedunia (WD) yang dianjurkan oleh PWDC pada tahun 2016, kami telah bekerjasama dengan AIESEC di Pulau Pinang dengan sokongan daripada Perbadanan Pembangunan Belia Pulau Pinang (PYDC) untuk menganjurkan Forum YouthSpeak (Bicara Belia) 2016. YouthSpeak Pulau Pinang adalah sebahagian daripada gerakan antarabangsa YouthSpeak yang dijalankan dengan kerjasama Persatuan Bangsa-Bangsa Bersatu (United Nations) untuk menganjakkan pendapat belia kepada tindakan aktif belia. Forum tersebut memberi tumpuan kepada dua Sustainable Development Goals (SDG) yang sangat penting iaitu Pendidikan dan Kesaksamaan Gender. Tema forum tersebut ialah “Membangunkan Pemimpin Hari Esok – Mengorak Langkah Ke Arah Matlamat Pembangunan Mampan”. Melalui siri ceramah inspirasi, bengkel interaktif dan sesi reka bentuk projek, peserta telah mengenal pasti isu-isu utama yang memberi impak kepada anak-anak muda di Pulau Pinang dan pelbagai projek dirangka untuk menangani isu-isu berkaitan.

Forum YouthSpeak pada Mac 2016 telah mengenalpasti “Buli Siber & Gangguan Online” (Cyber Bullying & Online Harassment) sebagai isu utama yang memberi kesan kepada anak-anak muda di Pulau Pinang dan Malaysia. Hasil daripada forum tersebut, sebuah pasukan telah ditubuhkan untuk melaksanakan projek berkenaan topik ini dan kempen “Mari Membawa Perubahan” yang terdiri daripada kempen petisyen dalam talian dan seminar sehari yang diadakan pada 5 November 2016.

Sebagai sebahagian daripada Sambutan IWD pada Mac 2016, PWDC juga telah merangka sebuah modul kesedaran gender yang unik yang digelar ‘Gender Savvy’ (dijalankan dalam bahasa Tamil) yang disasarkan kepada wanita muda menggunakan bahan dan contoh-contoh daripada filem India. Oleh kerana ketersediaan latihan Gender & Hak Wanita dalam bahasa Tamil adalah sangat terhad dan akses komuniti ini kepada sumber latihan adalah kurang, PWDC telah merangka sebuah program khas untuk golongan wanita muda Tamil. Di PWDC, kami berusaha untuk menyediakan akses kepada sumber dan pengetahuan tentang kesaksamaan gender kepada seberapa banyak mungkin komuniti dan kumpulan yang berbeza.

Dalam kerjasama antara program WEL dan Jabatan Khidmat Kemasyarakatan Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) sempena Kempen IWD peringkat Negeri Pulau Pinang 2016, satu program buat julung kalinya telah dicipta khusus untuk lelaki supaya dapat berbincang dan mencabar amalan maskuliniti toksik (“toxic masculinity”) dalam usaha untuk menunjukkan kesan stereotaip gender tradisional terhadap lelaki dan wanita. Program ini bertajuk “Ini Hal Lelaki” telah berjaya membawa bersama lebih 60 kakitangan lelaki dengan fasilitator lelaki terlatih. Modul ini juga meneroka impak stereotaip gender kepada dinamik lelaki dan wanita dalam ruang peribadi, di dalam ruang kerja dan ruang awam. Usaha ini adalah satu langkah besar ke arah penglibatan lelaki dalam usaha untuk mencapai kesaksamaan gender.

## Kesenian

Kesenian merupakan ejen kritikal dalam mencetuskan perubahan. Ia memainkan peranan penting dalam sejarah aktivisme sosial kontemporari yang tidak boleh disangkal. PWDC sentiasa aktif dan inovatif dalam merangka program baharu untuk membawa kesedaran berkenaan kesaksamaan gender, keadilan sosial dan keterangkuman ke arus perdana.

Pada 25 November 2016, lebih daripada seratus orang telah berkumpul di Kafe Black Kettle untuk Program VOICES 2016 dengan kerjasama ‘George Town Literary Festival 2016’. VOICES 2016 merupakan program unik yang mensasarkan penulis wanita yang membawa bersama seni menulis, analisis gender, kuasa dan persilangan identiti (“intersectionality”) ke dalam satu bengkel. Lima penulis yang terpilih tahun ini ialah Dhiyanah Hassan, May Chong, Michelle Yesudas, Sharmilla Ganesan dan Wan Phing. Program VOICES 2016 terdiri daripada dua bahagian: bengkel kesedaran gender dan penulisan (yang diadakan pada 8 dan 9 Oktober 2016) serta “showcase” pada 25 November 2016 di mana penulis wanita yang terpilih berkongsi sebuah monolog karya penulisan mereka. Di bengkel tersebut, PWDC dan Bernice Chauly (Pengarah Festival GTLF) telah mencetuskan pemikiran dan perbincangan yang mendalam yang terbukti mencabar dan membuka mata para peserta. Perbincangan berkenaan gender, persilangan identiti, dan kuasa telah memberikan penulis persepsi yang berbeza untuk digunakan bagi mencipta seni dan kesusasteraan. Sebagai sebuah organisasi yang mempunyai misi untuk mengarusperdanakan gender, PWDC sedar akan peranan penting sastera dalam membentuk budaya dan realiti kita. Di PWDC, kami percaya dengan kuasa cerita (“the power of stories”) untuk memberdaya wanita yang akan menjadi pencetus perubahan.

## Kalendar Acara 2016

### PENINGKATAN KESEDARAN DAN PEMERKASAAN KOMUNITI TERHADAP KESAKSAMAAN GENDER

#### Kesenian

PWDC juga telah mengambil bahagian dalam ‘George Town Festival 2016’ sebagai sebahagian daripada “Northern Hemisphere Exhibition” yang dianjurkan dengan kerjasama kumpulan artis, Lightforge dan kurator pameran, Dhiyanah Hassan. Dalam pameran seni ini, sebuah ‘dome’ ditukar menjadi seperti bilik tidur seorang wanita untuk meneroka bagaimana isu-isu peribadi kehidupan seorang wanita sering bertukar menjadi isu untuk penelitian dan pendebatan awam. Beberapa siri seni visual telah diunjurkan ke dinding dalam ‘dome’ tersebut. Setiap siri, termasuk persembahan ‘spoken word’, menunjukkan isu-isu yang sering dihadapi oleh wanita dalam kehidupan sehariannya. Kubah ini dilengkapi dengan sebuah katil dan rak pakaian di tengah, di mana maklumat mengenai karya seni telah dibentangkan pada pakaian yang telah dicat. Pameran ini memaparkan kerja-kerja artis wanita muda yang berbakat (Erynn, Kim Khaira, Shieko Reto & Dhiyanah Hassan) serta artis tutur kata ('spoken word') dari Kanada, Skid More.

Tema-tema yang diterokai melalui pameran seni visual & elektronik ini ialah:

- Ruang peribadi: lanjutan imej bilik tidur statik, merakamkan aktiviti-aktiviti wanita dalam ruang peribadinya
- Prejudis Berdasarkan Gender dalam ruang awam: satu siri visual mewakili pengalaman wanita dalam ruang awam yang sering mengalami gangguan seksual
- Prejudis Berdasarkan Gender di tempat kerja: satu siri GIF menangani isu prasangka (diskriminasi) tentang seorang wanita berdasarkan gender di tempat kerja
- Tekanan Menjadi Ibu: satu siri gambar dan perkataan yang menunjukkan tekanan yang dihadapi oleh wanita untuk berkahwin dan memulakan keluarga



▲ VOICES 2016, suatu projek kerjasama antara PWDC dengan Georgetown Literary Festival yang bertujuan untuk mendengar suara hati penulis muda wanita yang penuh inspirasi dari seluruh negara.



Slumb-A-Chamber, Projek Seni Interaktif telah diadakan sebagai sebahagian daripada Northern Hemisphere Exhibition untuk Georgetown Festival 2016.

# Pemerkasaan Ekonomi Wanita (WEE)

## Pengenalan

Pemerksaan Ekonomi Wanita (WEE) yang sebelum ini dikenali sebagai Sokongan Pemerkasaan Wanita (WES) ditubuhkan pada akhir 2016 dengan tujuan untuk menyediakan sokongan inklusif kepada wanita dalam sektor ekonomi. WEE bermatlamat untuk meningkatkan penyertaan bermakna wanita dalam sektor pekerjaan dan ekonomi.

WEE juga akan menyelaraskan pelaksanaan Pelan Tindakan untuk Dasar Penjagaan Kanak-Kanak Pulau Pinang yang telah diguna pakai oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang pada 2013. Teras utama kepada Dasar Penjagaan Kanak-Kanak Pulau Pinang dan Pelan Tindakan ini merangkumi perkara mengenai penyediaan akses kepada kualiti, keselamatan dan penjagaan kanak-kanak yang berpatutan harga supaya dapat memastikan kesejahteraan setiap kanak-kanak di samping menggalakkan keseimbangan yang sihat antara kerja dan kehidupan keluarga untuk ibu bapa yang bekerja. Ia bertujuan untuk mencapai pembangunan sosio-ekonomi yang lestari dan menyeluruh di negeri Pulau Pinang.

## Kalendar Acara 2016



### MENGUTAMAKAN PENJAGAAN KANAK-KANAK

PWDC meneruskan Pelan Tindakan dan Polisi Penjagaan Kanak-kanak sebagai rangka kerja aktiviti pada tahun 2016 untuk memberi perkhidmatan penjagaan kanak-kanak yang berkualiti dan berpatutan. PWDC telah menguruskan Taska D'Komtar, Pusat Jagaan Kanak-Kanak (PJKK) Daerah Timur Laut (DTL) dan Seberang Perai Tengah (SPT). PJKK DTL telah dinaik taraf dengan pembinaan bilik air sendiri pada setengah tahun yang pertama dengan sumbangan sepenuh daripada MBPP. Ini merupakan sebahagian daripada usaha pihak kami untuk memastikan keselamatan kanak-kanak.

## Kalendar Acara 2016



### **PWDC MENIMBA PENGETAHUAN POLISI DAN PROGRAM SOKONGAN EKONOMI WANITA SINGAPURA**

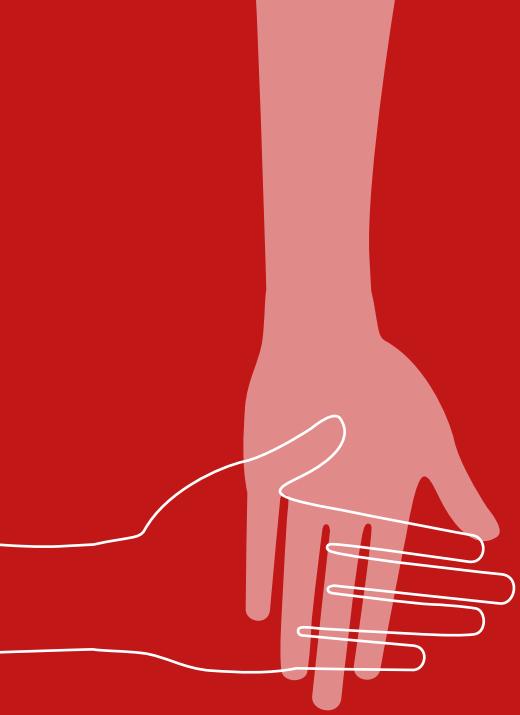
Satu lawatan ke Singapura telah diadakan pada bulan Disember. Lawatan ini bertujuan untuk memahami polisi dan program Singapura yang menyokong wanita untuk terus berkerjaya atau balik ke pangkuhan kerjaya selepas cuti bersalin. Tumpuan juga ke atas program yang melibatkan penjagaan bayi dan kanak-kanak.

Ahli-ahli rombongan melawat dan mengadakan sesi dialog dengan dua jabatan kerajaan Singapura, iaitu Lembaga Pembangunan Awal Kanak-Kanak (ECDA) dan Bahagian Populasi dan Bakat Negara (NPTD), serta lawatan ke dua pusat jagaan kanak-kanak, My First Skool dan Sparkle Tots. Rombongan juga sempat berjumpa dengan wakil-wakil Kongres Kesatuan Sekerja Kebangsaan (NTUC).

Wakil-wakil jabatan kerajaan Singapura telah berkongsi struktur dan sistem Singapura yang telah dilaksanakan untuk memberi sokongan terhadap penjagaan kanak-kanak dan keluarga. Kedua-dua pihak bertukar pandangan dan mendapat pengalaman dan pengetahuan yang bermakna tentang unsur-unsur positif polisi penjagaan kanak-kanak dan keluarga masing-masing.



▲ Rombongan diketuai YB Puan Chong Eng, disertai ahli parliment YB Puan Teo Nie Ching, YB Puan Kasthuriaani Patto; Ahli Undangan Negeri Pulau Pinang, YB Puan Lim Siew Khim, YB Dr Norlila Ariffin; ahli pengarah PWDC, Datuk Marina Lalitha Devi, Datin Rohana Abdul Ghani; dan dari PWDC, Puan Ong Bee Leng, Ketua Pegawai Eksekutif dan Puan Susan Chong, Pengurus Program WEE.



**PWDC Sdn Bhd** (966791-W)

Level 47, KOMTAR,  
10503 Penang, Malaysia

**Tel:** +604 261 2835

+604 261 5261

**Fax:** +604 261 2839

**Email:** info@pwdc.org.my

[www.pwdc.org.my](http://www.pwdc.org.my)